

Kroppsbilde og onani

*En kvantitativ studie av sammenhengen mellom
kroppsbilde og onani sett i lys av kjønn og
seksuell orientering*

Lene Sivertsen og Mari Hvalen Thodesen

Hovedoppgave ved psykologisk institutt

UNIVERSITETET I OSLO

April 2019

Kroppsbilde og onani

En kvantitativ studie av sammenhengen mellom kroppsbilde og onani sett i lys av kjønn og seksuell orientering

Lene Sivertsen og Mari Hvalen Thodesen

Hovedoppgave ved Psykologisk institutt

Universitetet i Oslo

April 2019

© Lene Sivertsen og Mari Hvalen Thodesen

2019

Kroppsbilde og onani – En kvantitativ studie av sammenhengen mellom kroppsbilde og onani sett i lys av kjønn og seksuell orientering

Lene Sivertsen og Mari Hvalen Thodesen

<http://www.duo.uio.no/>

Trykk: Reprosentralen, Universitetet i Oslo

Sammendrag

Forfattere: Lene Sivertsen og Mari Hvalen Thodesen

Tittel: Kroppsbilde og onani - En kvantitativ studie av sammenhengen mellom kroppsbilde og onani sett i lys av kjønn og seksuell orientering

Veileder: Bente Træen

Bakgrunn: Formålet med den foreliggende studien var å undersøke sammenhengen mellom kjønn, generelt og genitalt kroppsbilde, hyppighet av onani og orgasme, og om denne sammenhengen var lik eller ulik for personer av ulik seksuell orientering. Det ble utformet en konseptuell modell for å illustrere de antatte sammenhengene, samt tre hypoteser for å undersøke disse: H1: Kjønn har sammenheng med generelt og med genitalt kroppsbilde, H2: Generelt og genitalt kroppsbilde har sammenheng med onani og orgasme, H3: Menn og kvinners seksuelle orientering har sammenheng med generelt og genitalt kroppsbilde, som i sin tur vil få en innvirkning på onani og orgasme.

Metode: Datamaterialet er innhentet fra en større undersøkelse av seksualvaner blant menn og kvinner som ble gjennomført våren 2013 i regi av Universitetet i Oslo ved Psykologisk institutt. Studien baserer seg på to utvalg, et representativt utvalg bestående av 568 respondenter i alderen 18-29 år, samt et selvselektert utvalg bestående av 1057 respondenter i alderen 18-31 år hvorav 26,7% oppga å være homofil eller bifil. Det ble benyttet krysstabellanalyse, anova, bivariat korrelasjonsanalyse og hierarkisk multippel lineær regresjonsanalyse.

Resultat: Resultatene støttet hypotese 1 og ga delvis støtte for hypotese 2 og 3. Menn hadde et mer positivt syn på egen kropp og genitalier, onanerte hyppigere og fikk oftere orgasme enn kvinner. Heterofile menn hadde et mer positivt syn på kroppen sin enn homofile og bifile menn. Lesbiske og bifile kvinner hadde et mer positivt syn på genitaliene sine enn heterofile kvinner. Bifile kvinner onanerte hyppigst og heterofile kvinner sjeldnest. Det var statistisk signifikante sammenhenger mellom kjønn og onani/orgasme for både heterofile, homofile og bifile. Blant heterofile gikk en del av effekten av kjønn på onani via genitalt kroppsbilde.

Konklusjon: Kjønn hadde en selvstendig og vedvarende effekt på onani orgasme. Kjønn korrelerte også med kroppsbilde. Resultatene tyder på at personer som hadde et positivt forhold til egne kjønnsorganer onanerte hyppigere. Implikasjoner baseres på studiens resultater sett i sammenheng med tidligere forskning på sammenhengene mellom kroppsbilde og seksualitet, samt onani og seksuell helse for øvrig. På bakgrunn av dette tyder resultatene

på at det vil være nyttig å fokusere på generelt og genitalt kroppsbilde i både forebyggende og behandlende arbeid med seksuell helse.

Nøkkelord: Onani, orgasme, generelt kroppsbilde, genitalt kroppsbilde, seksuell orientering

Forord

Vi er veldig takknemlige for å ha fått muligheten til å fordype oss i forskningsartikler om onani, orgasme og kroppsbilde. Det har vært både lærerikt og underholdende å lese bøker fra 1950-tallet om onanering. Tusen takk til veileder Bente Træen for tilgang på datamateriale, og ikke minst for uvurderlig hjelp med metode og skriveprosessen, inkludert raske og gode tilbakemeldinger på arbeidet vårt. Takk til Nora og Martin for korrekturlesing, og til alle som har diskutert tema, teori og resultater med oss.

Vi setter stor pris på å ha kunnet skrive oppgaven sammen, og er utrolig takknemlige overfor hverandre for et samarbeid som har gått over all forventning. Takk for at du har holdt motivasjonen oppe når jeg har vært sliten og frustrert. Takk for konstruktive tilbakemeldinger, koselige lunsjpauser, og gode diskusjoner. Arbeidet har gått mye lettere med deg.

Oslo, april 2019

Mari og Lene

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	V
Forord	VII
Innholdsfortegnelse	IX
Introduksjon	1
Bakgrunn	1
Onani.	1
Orgasme.	2
Generelt kroppsbilde.	3
Genitalt kroppsbilde.	5
Seksuell orientering.	7
Overordnet formål.	8
En konseptuell modell	9
Teoretiske perspektiver	10
Kjønnforskjeller i kroppsbilde.	10
Kroppsbilde i lys av seksuell orientering.	12
Kroppsbilde og variasjon i onani og orgasme.	13
Tidligere forskning	14
Kjønn, generelt og genitalt kroppsbilde.	14
Generelt og genitalt kroppsbilde, onani og orgasme.	15
Seksuell orientering, generelt og genitalt kroppsbilde, onani og orgasme.	17
Problemstilling	18
Metode	20
Utvalg 1	20
Utvalg 2	20
Måleinstrumenter	22
Statistiske analyser	23
Resultater	24
Utvalg 1	24
Onani og orgasme.	24
Generelt og genitalt kroppsbilde.	24
Sammenhengen mellom variablene i den konseptuelle modellen.	25
Utvalg 2	28

Onani og orgasme.....	28
Generelt og genitalt kroppsilde.	29
Sammenhengen mellom variablene i den konseptuelle modellen.	29
Diskusjon.....	31
H1: Kjønn har sammenheng med generelt kroppsilde og med genitalt kroppsilde.	31
Generelt kroppsilde.	31
Genitalt kroppsilde.	32
H2: Generelt og genitalt kroppsilde har sammenheng med onani og orgasme.....	33
Genitalt kroppsilde er viktigere enn generelt kroppsilde for onani og orgasme.	34
Generelt og genitalt kroppsilde er viktigere for orgasme enn onani.	34
H3: Menn og kvinners seksuelle orientering har sammenheng med generelt og genitalt kroppsilde, som i sin tur vil få en innvirkning på onani og orgasme.	35
Seksuell orientering og kroppsilde blant menn.	35
Seksuell orientering og kroppsilde blant kvinner.....	35
Forskjeller i onani/orgasme avhengig av seksuell orientering.	36
Direkte og indirekte effekter av kjønn i lys av seksuell orientering	37
Styrker og svakheter.....	39
Rekruttering og utvalg.....	39
Generaliserbarhet.	39
Måleinstrumenter.	41
Design.....	41
Implikasjoner.....	42
Konklusjon	44
Litteraturliste	45

Introduksjon

Bakgrunn

Onani. I 1948 og 1953 ble de såkalte Kinsey rapportene publisert (Kinsey, Pomeroy, & Martin, 1948; Kinsey, Pomeroy, Martin, & Gebhard, 1953). Forskerne konkluderte med at onanering var både vanlig og ufarlig. Frem til da hadde det vært hevdet at menn og kvinner som onanerte kunne få blant annet dårlig syn, vekttap og mentale lidelser (Sørensen & Lewin, 2008). I tråd med dette oppga flere av kvinnene i studien til Kinsey et al. (1953) at de trodde onanering var grunnen til at de hadde fått blant annet kviser, dårlig holdning, infeksjoner og kreft. Kinsey et al. (1953, s. 167-168) hevdet at det var disse mytene, og ikke onanering i seg selv, som var skadelig for folk:

On the basis of our previous review (1948:514) of more than five thousand cases of males who had masturbated, and on the basis of the data now available on nearly twenty-eight hundred cases of females with masturbatory experience, we may assert that we have recognized exceedingly few cases, if indeed there have been any outside of a few psychotics, in which either physical or mental damage had resulted from masturbatory activity. We have, on the other hand, recognized a tremendous amount of damage which has been the result of worry over masturbation, and of attempts to abstain from such activity.

På tross av at det er nesten 70 år siden Kinseys studier, er onani fortsatt et tabubelagt tema for mange (Coleman, 2003; Kaestle & Allen, 2011; Langfeldt, 2013; Træen, Kvaem, & Lewin, 2008). Det kan være vanskelig for mange å snakke om onani, spesielt sine egne erfaringer eller vaner. Seksualitet er for de fleste forbundet med samleie, graviditet, kjønnssykdommer og prevensjon, og det er dette som tradisjonelt har vært vektlagt i seksualundervisningen i skolen. Seksualitet handler imidlertid vel så mye om lek, lyst og glede (Langfeldt, 2013). Seksuell aktivitet med en partner kan gjennomføres av flere grunner enn egen nytelse, for eksempel for å tilfredsstille partneren. Onanering er derimot en aktivitet som utføres kun for egen nytelse (Berman, Berman, Miles, Pollets, & Powell, 2003; Bowman, 2014). Dette kan være en årsak til at mange opplever onanering som svært intimt og privat.

Sørensen og Lewin (2008) påpekte at en annen grunn til at det snakkes lite om onani kan være at mange tror at det å si at man onanerer er samsvarende med å innrømme problemer eller mangler i andre deler av seksuallivet. I tråd med dette fant en australsk studie at jenter i alderen 14 til 16 år så på onani som et substitutt for seksuell aktivitet med partner, og ikke som et gode i seg selv. Det var også tydelig at flere av jentene i studien manglet basiskunnskap om hvordan og hvorfor man onanerer (Watson & McKee, 2013). Videre gjorde Hogarth og Ingham (2009) en kvalitativ studie i England hvor de utforsket unge jenters holdninger til onani. Flere av jentene ble sjokkerte over å bli spurt om temaet. I sitater gjengitt i artikkelen kommer det frem holdninger om at onani er en ekkel ("*disgusting*") handling, og at å stimulere klitoris ikke er noe man gjør alene, kun sammen med en partner. Studier tyder på at hvordan man forholder seg til onani har sammenheng med seksuell helse for øvrig (Hogarth & Ingham, 2009; Hurlbert & Whittaker, 1991; Watson & McKee, 2013). Det er også vist at kvinner som onanerer og oppnår orgasme på egenhånd blant annet er mer seksuelt tilfredse i parforholdene sine (Coleman, 2003; Hurlbert & Whittaker, 1991).

Orgasme. Hvordan man definerer orgasme har vært diskutert i forskningen. Diskusjonen har i hovedsak handlet om distinksjonen mellom å bruke den subjektive, psykologiske opplevelsen, eller objektive, biologiske mål på orgasme (Mah & Binik, 2001; Öberg & Fugl-Meyer, 2008). I dag forstås orgasme som et biopsykologisk fenomen (Mah & Binik, 2001). Almås og Grünfeld (2018, avsnitt 1) definerer orgasme som «*en utløsning av spenning under en seksuell opplevelse i form av flere korte muskelsammentrekninger forbundet med intens lystfølelse*». Dermed inkluderes både subjektive og objektive mål i definisjonen.

Masters og Johnson (1966) beskrev den seksuelle responssyklusen, bestående av fasene opphisselse, platå, orgasme og avslapning (se også Almås & Grünfeld, 2018). I opphisselsesfasen stiger lystfølelsen. Det kan være mange kilder til seksuell opphisselse og lyst, eksempelvis berøring, seksuelle synsinntrykk eller seksuelle fantasier, i tillegg til at hormoner spiller en viktig rolle (Due, 2008). Når menn og kvinner blir opphisset stiger blodtilførselen til kjønnsorganene. Blodtrykk og puls øker, og noen får sexrødme på huden. Hos menn bidrar den økte blodtilførselen til at penis blir erigert. Hos kvinner svulmer klitoris opp og skjeden blir lubrikert. Som følge av den økte blodtilførselen kan kjønnsorganene også få en fargeforandring. I platåfasen forsterkes de kroppslige responsene. Lystfølelsen stiger ytterligere og kan ende i en orgasme. Ytre påvirkninger stenges ute fra bevisstheten.

Musklene i kroppen, spesielt i genitaliene, trekker seg rytmisk sammen. Menn får ofte sædutløsning samtidig med orgasmen. Kvinner kan også ejakulere ut små mengder væske fra kjertler i underlivet. Etter orgasmefasen følger avslapningsfasen der musklene slapper av, blodtrykket faller og de fleste føler seg rolige og tilfredse (Almås & Grünfeld, 2018; Due, 2008).

Orgasmens funksjon kan være å motivere til reproduksjon, men ifølge Almås og Grünfeld (2018, avsnitt 13) er velvære i seg selv en viktig funksjon:

I et seksualpositivt samfunn kan man si at seksuell nytelse er en verdi i seg selv. For å oppleve god seksualitet, er det viktig å kunne slappe av, ha overskudd, føle seg trygg, og være åpen for seksuelle responser. Dette er kvaliteter som også bidrar til god psykisk og fysisk helse, hvilke også er positive målsettinger i et samfunn.

Onani kan være en måte å bli kjent med egen kropp og bidra til at man finner ut av hva som gjør at man har det godt seksuelt, samt hva som skal til for å få orgasme (Bowman, 2014; Coleman, 2003). Det å bli kjent med egne seksuelle responser ved å onanere anses i dag som en viktig del av en sunn seksuell utvikling (Aasland, 2016). Seksualiteten vår er en del av oss helt fra vi er små, og utvikles gjennom oppveksten, både individuelt og i samspill med andre. Den er en viktig del av identiteten vår og en essensiell del av menneskets liv og velvære (Aasland, 2016; Træen & Schaller, 2013).

Eierskap, kontroll og autonomi over egen kropp er en viktig ingrediens i god seksuell helse og Coleman (2003) trekker fram at onani kan bidra til nettopp dette. Ifølge Yamamiya, Cash, og Thompson (2006) er det lite forskning på om kroppsbilde har en medierende rolle på seksuell fungering. I den foreliggende studien ønsket vi å undersøke om det er en sammenheng mellom onani, orgasme og hvor tilfreds man er med egen kropp, eller med andre ord, hvor godt kroppsbilde man har.

Generelt kroppsbilde. Begrepet kroppsbilde ble introdusert i forbindelse med Schilders bok “*The Image and Appearance of the Human Body*” i 1935. Frem til da hadde litteraturen på kroppsbilde omhandlet forvrengete og feilaktige oppfattelser av egen kropp, som et resultat av hjerneskade (Grogan, 2017). Schilder (1950) mente at kroppsbilde også omhandler individets interaksjoner med andre, samt holdninger til egen kropp. Han definerte kroppsbilde som “*the picture of our own body which we form in our mind, that is to say, the*

way in which the body appears to ourselves” (Schilder, 1950, s. 11). Dermed utvidet han begrepet slik at det ble allment relevant. I dag mener forskere at begrepet kroppsbilde er mer komplekst enn Schilders definisjon (Cash & Pruzinsky, 2002). For eksempel inkluderer moderne forskningslitteratur også affektive og atferdsmessige dimensjoner (Banfield & McCabe, 2002; Cash, Morrow, Hrabosky, & Perry, 2004), i motsetning til Schilders definisjon som hovedsakelig inkluderte persepsjoner. Også Grogan (2017, s. 4) inkluderte flere aspekter enn persepsjoner ved å definere kroppsbilde som “*a person’s perceptions, thoughts, and feelings about his or her body*”.

Kroppsbildet dannes i løpet av oppveksten, spesielt i de tidlige ungdomsårene, og holder seg relativt stabilt gjennom livet (Levine & Smolak, 2002; Tiggemann & Lynch, 2001; von Soest, Wichstrøm, & Kvalem, 2016). Det er observert en liten økning i kroppstilfredshet fra ungdomstid til tidlig voksen alder for begge kjønn (Kvalem, Træen, Markovic, & von Soest, 2018). Utviklingen av kroppsbildet er kompleks og påvirkes av flere faktorer, blant annet sosiale forventninger, fysisk utseende og interpersonlige erfaringer (Smolak, 2002). Dohnt og Tiggemann (2006) fant at jenters kroppsbilde ser ut til å være påvirket av både media og venner. Hvordan media fremstiller «*vellykkede*» individer har endret seg gjennom tidene, og det har vært store forskjeller i kroppsidealet både kulturelt og historisk sett (Grogan, 2017). I vestlige kulturer er hovedfokuset kroppens utseende, særlig kroppsforn og vekt (Tiggemann, 2004; Træen, Markovic, & Kvalem, 2016). Det nåværende kroppsidealet er en veltrent, velproporsjonert og sterk kropp, for begge kjønn (Strandbu & Kvalem, 2014). Idealet for kvinner er å være stram og slank, mens idealet for menn er å ha maskuline trekk og stor muskelmasse (Filiault, 2007; Kwan & Trautner, 2009). Både det å være slank og det å ha stor muskelmasse kan tolkes som tegn på selvkontroll, som er en anerkjent individuell egenskap i den vestlige verden (Filiault, 2007).

Studier tyder på at kroppsmisnøye rammer kvinner i større grad enn menn (Cash, 2012; Demarest & Allen, 2000; Kvalem et al., 2018; Muth & Cash, 1997). Funn tyder også på at kroppsbilde er et mer sensitivt og problematisk tema for jenter, sammenlignet med gutter (Strandbu & Kvalem, 2014). Jenter helt ned i fem-seks år alder ønsker seg en slankere kropp (Dohnt & Tiggemann, 2006; Williamson & Delin, 2001). I en studie spurte Grogan og Wainwright (1996) åtte år gamle jenter om de bekymret seg for utseendet sitt, samt hvordan de ønsket å se ut når de ble voksne. Jentene var klare på at de bekymret seg for å bli tykke, og at de ønsket å være slanke som voksne. Grogan og Wainwright (1996) konkluderte med at

jenter objektiviserte og kritiserte egen kropp. Også Dohnt og Tiggemann (2006) fant støtte for at en normativ kroppsmisnøye eksisterer for jenter så unge som seks år. De fant at jentebarn som var eksponert for kvinnemagasiner var mindre fornøyde med eget utseende, i tråd med resultater fra forskning på kroppsbilde hos tenåringsjenter (Jones, Vigfusdottir, & Lee, 2004). Ifølge Grogan (2008) øker jenters bekymringer rundt kropp i tenårene. Hun argumenterer for at en grunn til dette kan være at de kroppslige endringene som inntreffer i denne tidsperioden (puberteten) som regel fører til at jentene i mindre grad lever opp til det slanke kroppsidealet for kvinner.

Kroppsbildet vårt ser ut til å påvirke hvordan vi forholder oss til andres kropper. For eksempel fant Cho og Lee (2013) at menn og kvinner som var misfornøyde med egen kropp viste en oppmerksomhetsbias mot kroppstyper de selv vurderte som attraktive. Studier har også funnet at eget kroppsbilde påvirker seksualiteten vår på forskjellige måter. En metastudie som inkluderte 57 studier som så på sammenhengen mellom kroppsbilde og seksualitet hos friske kvinner, konkluderte med at problemer med kroppsbildet kan påvirke alle aspekter ved seksuell fungering (Woertman & van den Brink, 2012). Senere studier tyder også på at et mer positivt kroppsbilde er korrelert med økt seksuell tilfredshet (Kvalem et al., 2018; Træen et al., 2016), økt selvtillit som seksuell partner (Kvalem, Træen, & Iantaffi, 2016) og positive holdninger til ukonvensjonelle seksuelle aktiviteter (Swami, Weis, Barron, & Furnham, 2017). På den andre siden har studier funnet at et negativt kroppsbilde predikerer senere onanidebut og lavere onanifrekvens (Wiederman & Pryor, 1997), samt unngåelse av seksuell aktivitet (La Rocque & Cioe, 2011).

Genitalt kroppsbilde. Selv om studier har funnet sammenhenger mellom generelt kroppsbilde og flere aspekter av seksualitet (Berman & Windecker, 2008; Herbenick et al., 2011; Kvalem et al., 2018; Kvalem, von Soest, Træen, & Singsaas, 2011; La Rocque & Cioe, 2011; Sanchez & Kiefer, 2007; Swami et al., 2017; Træen et al., 2016; Woertman & van den Brink, 2012), er det imidlertid også studier som ikke finner slike sammenhenger (Carvalho & Nobre, 2010; Davison & McCabe, 2005). En mulig forklaring på inkonsistens i funnene kan være hvordan kroppsbilde er målt (Woertman & van den Brink, 2012). Forskning har oftest undersøkt respondenters holdninger til kroppen i sin helhet fremfor holdninger til spesifikke kroppsdeler (Schick, Calabrese, Rima, & Zucker, 2010). Schick et al. (2010) argumenterer for at kvinner oppfatter og vurderer kroppen sin i deler. De viser til studier som har funnet at misnøye med spesifikke kroppsdeler ikke nødvendigvis har sammenheng med generell

kroppsmisnøye, og at enkelte kroppsdeler er mer utsatt for negativ selvevaluering enn andre. Innenfor en seksuell ramme kan kvinnens vulva være viktig i oppfattelsen av egen kropp (Braun, 2005; Schick et al., 2010).

Kvinner kan være sårbare for å utvikle et negativt genitalt kroppsbilde som et resultat av kulturell påvirkning gjennom blant annet media (Schick et al., 2010). I dagens moderne samfunn har de fleste enkel tilgang til pornografi via internett, som ofte fremstiller et snevert og urealistisk bilde av kvinnelige kjønnsorganer. Det kan påvirke hva som oppfattes som attraktivt og sosialt ønskelig (Moran & Lee, 2014). Videre kan det ha bidratt til økt etterspørsel etter kosmetiske operasjoner av genitaliene, for eksempel labiaplastikk, som innebærer å redusere størrelsen på de indre kjønnsleppene (Braun, 2005; Moran & Lee, 2014). Denne typen operasjoner har vært økende de siste årene (Lordelo, Brasil, Lerche, Gomes, & Martins, 2017).

Moran og Lee (2014) utførte en studie hvor de viste kvinner bilder av kosmetisk modifiserte og ikke-modifiserte kvinnelige underliv. I første fase av eksperimentet fikk en gruppe kvinner kun se bilder av modifiserte underliv, en gruppe fikk kun se bilder av ikke-modifiserte underliv og kontrollgruppen fikk ikke se noen bilder. Kvinnene fikk deretter se et utvalg bilder med både modifiserte og ikke-modifiserte underliv. De ble bedt om å rangere bildene etter i hvilken grad de var enige eller uenige i at vulvaene så normale ut, samt om de representerte samfunnets ideal. Resultatene viste statistisk signifikante forskjeller mellom gruppene. De kvinnene som først hadde sett bilder av modifiserte vulvaer rangerte de modifiserte vulvaene som mer normale enn de ikke-modifiserte vulvaene. Videre viste resultatene at alle tre gruppene rangerte de modifiserte vulvaene i høyere grad som idealet sammenlignet med de ikke-modifiserte vulvaene. Forskerne konkluderte med at eksponering for bilder av modifiserte vulvaer kan påvirke kvinners oppfatning av hva som er normalt og ønskelig (Moran & Lee, 2014).

Dersom man opplever at man ikke lever opp til samfunnets ideal kan man utvikle negative følelser knyttet til kjønnsorganene sine, noe som i sin tur kan få konsekvenser for seksuelt velvære (Schick et al., 2010; Ålgars et al., 2011). Dette er også funnet blant menn (Gaither et al., 2017; van den Brink, Vollmann, Smeets, Hessen, & Woertman, 2018). For eksempel fant Johnston, McLellan, og McKinlay (2014) en sammenheng mellom genitalt kroppsbilde og sannsynlighet for å oppsøke medisinsk hjelp knyttet til forhold ved penis eller seksuelle problemer. Studier har funnet at menn anser penis som en viktig del av kroppsbildet

(Tiggemann, Martins, & Churchett, 2008). Penis symboliserer i mange kulturer trekk som maskulinitet, virilitet og fertilitet, og for mange menn er en stor penis assosiert med styrke, dominans, makt og evne til å elske og bli elsket (Wylie & Eardley, 2007). Tiggemann et al. (2008) fant at penisstørrelse var en av de vanligste bekymringene knyttet til utseende blant menn. Penisstørrelse var sammen med vekt, muskelmasse og høyde relatert til menns selvtillit (Tiggemann et al., 2008). Veale et al. (2014) har videre funnet at negative oppfatninger av egen penisstørrelse ser ut til å være forbundet med skam, mangel på maskulinitet og seksuell prestasjon ("*sexual prowess*").

Gaither et al. (2017) konkluderte i sin studie med at menn i USA generelt sett var fornøyd med utseendet på penis og testikler. Imidlertid rapporterte 14,1% av mennene å være misfornøyd, uavhengig av alder, etnisitet og sosioøkonomisk status. Lever, Frederick, og Peplau (2006) undersøkte holdninger til penisstørrelse blant 52 031 heterofile respondenter via et spørreskjema på nett. Hele 45% av de mannlige respondentene var misfornøyd med egen penis og ønsket at den var større. Kun 0,2% ønsket seg en mindre penis. Blant menn som hadde rangert egen penis som "*stor*" oppga 86% at de var fornøyd med størrelsen. Til sammenligning var omtrent halvparten av menn som hadde rangert egen penisstørrelse som "*gjennomsnittlig*" fornøyd, og kun 8% av menn som sa de hadde "*liten*" penis var fornøyd. Det kan tyde på at mange menn ikke synes en gjennomsnittlig penisstørrelse er godt nok (se også Johnston et al., 2014). Gaither et al. (2017) påpeker at de ulike funnene i andelen menn som er fornøyd eller ikke med utseende på penis kan skyldes forskjeller i utvalg og målemetode. For eksempel kunne man i studien til Gaither et al. (2017) bli ansett som fornøyd med egne genitalier til tross for at man ønsket en større penis, dersom man var fornøyd med for eksempel mengden kjønns hår og utseendet på glans og testikler. Johnston et al. (2014) fant videre at det var en betydelig diskrepans mellom menns rapporterte penisstørrelse og ønsket eller idealisert penisstørrelse. Idealstørrelsen var større enn populasjonsnormene for penisstørrelse, og mange menn rapporterte at de trodde andre menn og kvinner ville foretrekke en større penis enn deres egen. I en finsk studie svarte 46,9% menn at de var enige eller delvis enige i at de ønsket seg en større penis (Ålgars et al., 2011). Det ser altså ut til å være en betydelig andel menn som er misfornøyd med egne kjønnsorganer.

Seksuell orientering. Seksuell orientering handler om hvilket kjønn man fantasierer om, har sex med, og forelsker seg i, i tillegg til egen opplevelse av å være for eksempel

heterofil eller homofil, uavhengig av atferd (Bohan, 1996). Seksuell orientering er dermed knyttet til flere dimensjoner, herunder tiltrekning, atferd og identitet. Det kan derfor være utfordrende å måle seksuell orientering i en forskningskontekst (Savin-Williams, 2006). Ofte kategoriseres seksuell orientering etter om man definerer seg som heterofil, homofil eller bifil. Det kan likevel være nyttig å være oppmerksom på at det i dag finnes mange flere uttrykk enn disse tre for å beskrive seksuell orientering (Skeiv Ungdom, u.å.).

Man skiller gjerne mellom to forståelsesmåter av seksuell orientering; konstruktivisme og essensialisme (Bohan, 1996). Et konstruktivistisk perspektiv betrakter seksuell orientering som rent sosialt konstruert. Innenfor dette perspektivet anses språklige kategorier og begreper som viktige for hvordan vi opplever og definerer oss, herunder vår seksuelle preferanse. Ut fra et essensialistisk perspektiv forstås derimot seksuell orientering som en grunnleggende del av individets identitet og atferd, som kan være medfødt. Et av argumentene er at heterofile, homofile og bifile individer har eksistert i alle tider på tvers av kulturer og uavhengig av blant annet begreper som beskriver dette. Essensialistiske perspektiver utelukker imidlertid ikke historiske og kulturelle dimensjoner, som for eksempel at holdninger til variasjon i seksuell orientering kan endre seg (Bohan, 1996).

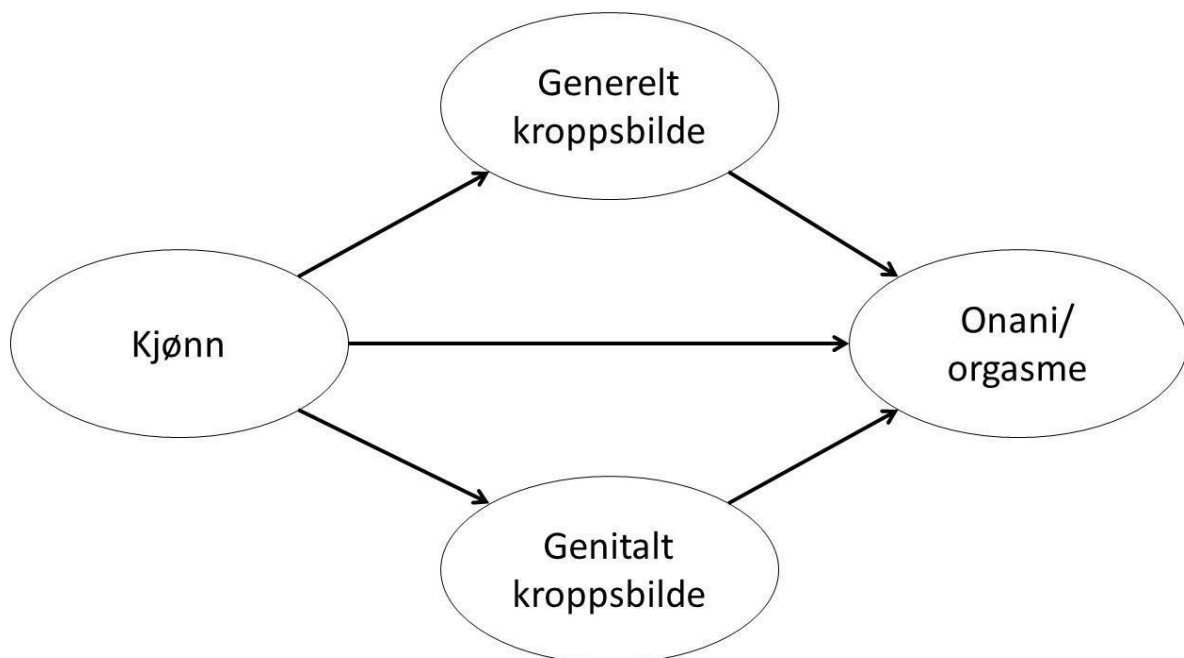
Et eksempel på holdningsendring er at det i Norge var straffbart å være homofil frem til 1972, samt at det var en psykiatrisk diagnose frem til 1977. Først i 1990 fjernet Verdens helseorganisasjon (WHO) homofili fra den offisielle diagnosehåndboken ICD (Hofgaard, 2010). Selv om dette er over tretti år siden viser studier at det fortsatt finnes fordommer mot homofile i befolkningen (Anderssen, Buer, Olaniyan, & Malterud, 2016). Det kan være vanskelig å rekruttere homofile til forskning nettopp på grunn av stigmatisering (Herek & Garnets, 2007). Homofile strever også med flere mentale problemer sammenlignet med heterofile (Meyer, 2013). Basert på den økte risikoen for stigmatisering og mentale problemer, mener vi det er rimelig å tenke seg at personer med en annen seksuell orientering enn heterofil også kan være mer sårbare for kroppsmisnøye.

Overordnet formål. I den foreliggende studien undersøkes sammenhengen mellom generelt og genitalt kroppsbilde, og hvor ofte man onanerer og oppnår orgasme ved onani. Dette undersøkes i lys av kjønn og seksuell orientering. Ifølge Levitan, Quinn-Nilas, Milhausen, og Breuer (2018) er det en økende andel studier som tyder på at kroppsbilde har betydning for seksuell fungering. Seksuelle problemer kan ifølge Træen og Schaller (2013) både føre til, og påvirkes av, psykologiske problemer. Seksualitet er dermed svært relevant

innenfor psykoterapifeltet. Likevel er det kun 20% av psykologene i Norge som har som vane å spørre klienter om temaet seksualitet, og 60% mener at de ikke har nok kunnskap om seksualitet til å tematisere det i terapi. Dessuten er det ofte negative aspekter ved seksualitet som tematiseres dersom terapeuten først tar opp temaet i terapi (Træen & Schaller, 2013). Det overordnede formålet med prosjektet er å bidra til økt kunnskap om onani og kroppsbilde, noe som forhåpentligvis kan gjøre temaene mindre tabubelagte og lettere å snakke om.

En konseptuell modell

Basert på en gjennomgang av teori og forskningslitteratur ble en konseptuell modell utformet for å illustrere prosessene som kan resultere i varians i onanifrekvens og orgasmeoppnåelse ved onani (se Figur 1). Modellen er ment å visualisere direkte og indirekte prosesser som kan føre til variasjon i onani og orgasme. Kjønn, generelt kroppsbilde og genitalt kroppsbilde antas i den konseptuelle modellen å være direkte relatert til onani og orgasme. Til slutt antas det at kjønn påvirker onani og orgasme indirekte gjennom generelt og genitalt kroppsbilde. Rasjonale for denne modellen utledes i de påfølgende kapitlene.

Figur 1. Konseptuell modell av forholdet mellom kjønn, kroppsbilde og onani samt orgasme.

Teoretiske perspektiver

Kjønnforskjeller i kroppsbilde.

Objektiviseringsteorien. I 1997 publiserte Fredrickson og Roberts en artikkel hvor de presenterte sin objektiviseringsteori. De hevdet at kvinners utseende, i større grad enn for menn, er koblet til hvor mye makt og innflytelse de har på egen hverdag. Kvinner oppnår status gjennom utseende, mens menn kan oppnå status gjennom et bredere spekter av kvaliteter, som sosial status, intelligens, penger og andre ressurser (Guéguen & Lamy, 2012; Wilcox, 1997). Fredrickson og Roberts (1997) argumenterte for at kvinner blir objektivisert i samfunnet, blant annet av seksualiserende mannlige blikk og måten media fremstiller kvinner på. Satt på spissen behandles kvinner som en samling kroppsdelene snarere enn som hele mennesker. Eksempelvis viser studier at en større andel jenter og kvinner utsettes for seksuell trakassering sammenlignet med gutter og menn (Mossige & Stefansen, 2016; Murnen & Smolak, 2000; Street, Gradus, Stafford, & Kelly, 2007). Funn tyder også på at jenter i større grad enn gutter påvirkes negativt av seksuell trakassering, blant annet i form av et mer negativt kroppsbilde (Murnen & Smolak, 2000; Murnen, Smolak, Mills, & Good, 2003). Over tid erfarer kvinner at det er normativt at kroppen deres observeres, evalueres og behandles av andre som et objekt. Etter hvert internaliserer kvinner denne holdningen til seg selv, og blir selvobjektiviserende. Det innebærer at man ser på seg selv som et objekt og stadig gransker eget utseende fra et ytre perspektiv. Det kan få negative konsekvenser som angst, skam og dårlig kroppsbilde (Fredrickson & Roberts, 1997; Martins, Tiggemann, & Kirkbride, 2007). Ettersom det er vanskelig å endre enkelte aspekter ved eget utseende vil de negative følelsene gjerne vedvare over tid, og være tilstede både når man er alene og sammen med andre. Idealene for kvinnekroppen som presenteres i media er dessuten urealistiske og uopnåelige for mange kvinner (Hargreaves & Tiggemann, 2004; Levine & Murnen, 2009; Tiggemann & Pickering, 1996).

Objektivisering ble i utgangspunktet ansett som noe som opptrer primært hos kvinner. De siste årene har det imidlertid vært et økt fokus på menns utseende i sosiale medier (Grogan, 2017; Levitan et al., 2018; Strelan & Hargreaves, 2005; van den Brink et al., 2018), med et særlig fokus på å ha en muskuløs kropp (Calogero & Thompson, 2010). Pope Jr, Olivardia, Borowiecki III, og Cohane (2001) undersøkte andelen avkleddede mannlige og kvinnelige kroppar brukt i reklamer i to ledende amerikanske kvinnemagasiner fra 1958 til

1998. De konkluderte med at det var støtte for hypotesen om at den mannlige kroppen i økende grad objektiviseres, ettersom andelen avkledde mannlige kropper økte drastisk i den tidsperioden de undersøkte. Det økte fokuset kan antas å bidra til at menn blir mer sårbare for å utvikle kroppsmisnøye. Studier har eksempelvis funnet korrelasjoner mellom tid brukt på å lese magasiner om mote og trening, og redusert kroppstilfredshet hos menn, samt hyppigere tanker om å bruke steroider for økt muskelmasse (Botta, 2003; Morry & Staska, 2001).

Sosialisering og oppdragelse. Forskjeller i oppdragelse og sosialisering kan være en annen forklaring på kjønnsforskjeller i kroppsbilde. Studier tyder på at foreldre har større påvirkning på jenters kroppsbilde, og at jenter får mer informasjon om vekt og slanking fra foreldre sammenlignet med gutter (Barker & Galambos, 2003; Phares, Steinberg, & Thompson, 2004). Calogero og Thompson (2010) argumenterer for at det er mindre sannsynlig at foreldre oppfordrer sønner til å gå ned i vekt, da det ville kunne føre de lenger unna det muskuløse idealet for gutter. I tråd med dette tyder funn på at gutters kroppsbilde kan påvirkes av press fra foreldre om økt muskelmasse (McCabe & Ricciardelli, 2005).

Ifølge Mischel (1966, referert i Oliver & Hyde) formes kjønnsforskjeller av positiv forsterkning på atferd som er i tråd med kjønnsrollen, mens inkonsistent kjønnsrolleatferd reduseres gjennom ignorering eller straff. Angående genitalt kroppsbilde kan studier tyde på at gutter sosialiseres til et mer bevisst og positivt forhold til egne kjønnsorganer. Foreldre har oftere positive holdninger til at guttebarn tar på kjønnsorganene sine, sammenlignet med jentebarn (Gagnon, 1985; Nikolaisen & Nikolaisen, 2008). Aasland (2016) argumenterer for at jenter og gutter helt fra starten av livet møtes ulikt av voksne når de utforsker egen kropp og seksualitet, og at foreldre oftere gir gutter positiv forsterkning på slik atferd. Dette kan bidra til at gutter utvikler et mer avslappet forhold til kjønnsorganene sine enn jenter.

Sosial sammenligningsteori. Sosial sammenligningsteori går ut på at vi sammenligner oss med andre for å evaluere eget utseende (Festinger, 1954). Dersom vi sammenligner oss med noen som vi antar har et mer idealisert utseende enn oss selv, kan vi evaluere oss negativt og føle oss underlegne. Dersom vi føler oss like attraktiv som den vi sammenligner oss med, kan det bidra til økt selvbilde (Morse & Gergen, 1970). Selv om både menn og kvinner sammenligner seg med andre, er det funn som tyder på at menn er mer opptatt av kroppens funksjon enn utseende (Lipowska, Lipowski, Olszewski, & Dykalska-Bieck, 2016). Dette kan virke som en beskyttelsesfaktor mot påvirkning i retning av et negativt kroppsbilde. Det kan

også være at jenter i større grad enn gutter internaliserer og identifiserer seg med idealer i mediene (McCabe, Ricciardelli, & Ridge, 2006; Vedvik, 2012).

Media og pornografi. Eksponering av kjønnsorganer i media gjennom eksempelvis pornografi kan gi ungdom et snevert bilde av hva som er attraktivt og normalt, og en søken etter “*det perfekte underlivet*” (Moran & Lee, 2018). I tråd med dette fant Cranney (2015) en korrelasjon mellom pornografibruk og misnøye med penisstørrelse hos menn. Morrison, Morrison, og Bradley (2007) fant derimot ingen sammenheng mellom bruk av pornografi og genitalt kroppsbilde blant homofile menn. En annen studie fant at å se på pornografi muligens hadde en moderat positiv påvirkning på unge menns seksuelle selvtilitt (Kvalem, Træen, Lewin, & Štulhofer, 2014). Også Kvalem et al. (2016) fant en liten positiv sammenheng mellom bruk av pornografi og seksuell selvtilitt som partner blant homofile og bifile menn.

Som tidligere nevnt har det i løpet av de siste tiårene vært en økning i kosmetiske operasjoner og intimkirurgi, spesielt blant kvinner (Lordelo et al., 2017; Smith et al., 2017), men også blant menn (Tiggemann et al., 2008). Ofte har de med seg bilder fra annonser eller porno for å illustrere ønsket utseende på genitaliene, noe som kan tyde på at de har blitt påvirket (Braun, 2005; Liao & Creighton, 2007). von Soest, Kvalem, Skolleborg, og Roald (2006) fant at sosial aksept for intimkirurgi og kroppsbilde var de sterkeste prediktorene for motivasjon til å få slik kirurgi gjennomført.

Når det gjelder media generelt tyder studier på at kroppsidealene som fremstilles er viktige påvirkere (Daniel & Bridges, 2010; Dohnt & Tiggemann, 2006; Fardouly & Vartanian, 2016; Fredrickson & Roberts, 1997; Hargreaves & Tiggemann, 2004; Tiggemann & Pickering, 1996). Samtidig ser det ut som at kvinner oftere oppfatter meldinger fra media om kropp, samt internaliserer og identifiserer seg med disse i større grad enn menn (McCabe et al., 2006). Likevel konkluderte Jones og Nurka (2015) med at det er behov for mer forskning på sammenhengen mellom pornografi og labiaplastikk da de undersøkte dette blant 1083 kvinner fra 25 forskjellige land. Det er altså noen indikasjoner på at både menn og kvinner påvirkes av pornografi, men forskningen er begrenset. Så langt tyder det på at kvinner påvirkes av media generelt i større grad enn menn.

Kroppsbilde i lys av seksuell orientering. Forholdet vårt til egen kropp kan påvirkes av mange forskjellige faktorer. En av disse faktorene er seksuell orientering. Det er imidlertid noe uklart på hvilken måte seksuell orientering har betydning for kroppsbildet vårt, både sett i lys av teori og forskning. Ifølge objektiviseringsteorien vil kvinner oppleve objektivisering

uavhengig av seksuell orientering, ettersom de befinner seg i et miljø hvor kvinnekroppen seksualiseres (Fredrickson & Roberts, 1997). Som et resultat av dette vil kvinner på generell basis ha et dårligere kroppsbilde enn menn, uavhengig av seksuell orientering, noe flere studier har funnet støtte for (Cash, 2012; Demarest & Allen, 2000; McCreary & Sadava, 2001; Muth & Cash, 1997; Sanchez & Kiefer, 2007).

Det er et veldokumentert funn at menn har et seksuelt tenningsmønster som er mer visuelt orientert enn kvinner (Bailey, Gaulin, Agyei, & Gladue, 1994; Peplau, 2003; Rupp & Wallen, 2008). I tillegg vektlegger menn utseende mer enn kvinner i valg av både langtids- og korttidspartnere (Regan, Levin, Sprecher, Christopher, & Gate, 2000). På bakgrunn av dette kan man anta at personer som ønsker å skape tiltrekning hos menn er mer opptatt av hvordan de ser ut (Siever, 1994). I tråd med dette argumenterer Martins et al. (2007) for at menn i homofile miljøer er mer utsatt for seksuell objektivisering på grunn av et sterkt fokus på attraktivitet og utseende. På lik linje med heterofile kvinner er homofile menn sårbare for å utvikle bekymringer for eget utseende (Martins et al., 2007). I samsvar med dette har studier funnet at opptatthet av eget utseende i større grad preger heterofile kvinner og homofile menn, sammenlignet med lesbiske kvinner og heterofile menn (Kaminski, Chapman, Haynes, & Own, 2005; Siever, 1994). Basert på dette kan man anta at heterofile menn og lesbiske kvinner har et bedre kroppsbilde enn homofile menn og heterofile kvinner. Fordi lesbiske kvinner på grunn av sitt kjønn er sårbare for objektivisering i samfunnet, kan man anta at forskjeller i kroppsbilde mellom lesbiske og heterofile kvinner vil være mindre enn mellom homofile og heterofile menn. En metastudie av Morrison, Morrison, og Sager (2004) gir noe støtte for denne antakelsen. Metastudien inkluderte 27 tidligere studier som sammenlignet kroppsbilde mellom heterofile og homofile menn, og mellom heterofile og lesbiske kvinner. De konkluderte med at heterofile menn hadde et litt mer positivt kroppsbilde enn homofile menn, og at lesbiske kvinner hadde et litt mer positivt kroppsbilde enn heterofile kvinner. Forskerne kunne imidlertid ikke utelukke at forskjellen mellom kvinnene var et tilfeldig funn.

Kroppsbilde og variasjon i onani og orgasme. Objektiviseringsteorien er tidligere blitt brukt for å forklare sammenhenger mellom kroppsbilde og seksualitet (Calogero & Thompson, 2010; Fredrickson & Roberts, 1997; Sanchez & Kiefer, 2007; Satinsky, Reece, Dennis, Sanders, & Bardzell, 2012; Steer & Tiggemann, 2008; Tiggemann & Williams, 2012). Objektivisering antas i ytterste konsekvens å kunne føre til at man inntar et ytre blikk på seg selv og stadig følger med på hvordan man ser ut i forhold til andre. Hvis man opplever

at man ikke når opp til samfunnets idealer, kan man knytte negative følelser som skam og angst til egen kropp både generelt, men også overfor spesifikke kroppsdelene, som for eksempel kjønnsorganene. Studier har videre funnet sammenhenger mellom negativt kroppsbilde og unngåelse av seksuelle aktiviteter med en partner (La Rocque & Cioe, 2011; Wiederman, 2000). Det er rimelig å tenke seg at dette også gjelder for onani. På bakgrunn av dette kan man anta at mennesker med et negativt generelt og genitalt kroppsbilde vil onanere sjeldnere sammenlignet med mennesker med et positivt syn på egen kropp.

Negativt kroppsbilde som følge av objektivisering kan forstyrre evnen til å oppnå det Fredrickson og Roberts (1997) kaller "*peak motivational states*". Dette kan defineres som en tilstand hvor man er fullt og helt tilstede i en utfordrende mental eller fysisk aktivitet. Selvobjektivisering kan dermed gi færre kognitive ressurser til å fokusere på indre tilstander i kroppen. Seksuelle responser og lystfølelse er eksempler på slike indre tilstander. Også Woertman og van den Brink (2012) argumenterer for at kognisjon og selvbevissthet er nøkkelfaktorer for å forstå forholdet mellom kroppsbilde og seksualitet hos kvinner. Negativ selvbevissthet kan forstyrre evnen til å oppnå "*peak motivational states*" og man kan anta at det blir vanskeligere å nyte egen kropp og oppnå orgasme. Ifølge Langfeldt (2013) kan funksjoner i underlivet, både ereksjon, lubrikasjon og orgasme, lett påvirkes av negative tanker og følelser. Studier har dessuten funnet positive sammenhenger mellom kroppsbilde og seksuell lyst (Cash, Maikkula, & Yamamiya, 2004; Quinn-Nilas, Benson, Milhausen, Buchholz, & Goncalves, 2016). Basert på dette kan man anta at mennesker med et negativt generelt og genitalt kroppsbilde sjeldnere vil onanere seg til orgasme sammenlignet med mennesker med et positivt kroppsbilde.

Tidligere forskning

Kjønn, generelt og genitalt kroppsbilde. Det er et gjennomgående funn i tidligere forskning at menn har et mer positivt syn på kroppen sin enn kvinner (Cash, 2012; McCreary & Sadava, 2001; Muth & Cash, 1997; Sanchez & Kiefer, 2007). Dette gjelder også på tvers av etnisiteter (Demarest & Allen, 2000). Ifølge Berman et al. (2003) er det ikke objektive mål på kvinners kropp, men heller deres egen oppfatning av den som predikerer seksuelle erfaringer. Funnet tyder på at 40-70% av unge kvinner er misfornøyde med noen aspekter ved kroppen sin (Levine & Smolak, 2002). Typisk er kvinner misfornøyde med områder med fettvev, slik som

mage, rumpe, hofter og lår (Grogan, 2008). Den store utbredelsen av kroppsmisnøye blant kvinner kan karakteriseres som en “*normativ misnøye*” (Levine & Smolak, 2002). En studie av unge, normalvektige menn og kvinner fant at menn hadde større sannsynlighet for å oppfatte seg selv som undervektige, mens kvinner tenderte til å oppfatte seg som overvektige (McCreary & Sadava, 2001).

Studier tyder på at det er en økende andel menn som er misfornøyd med kroppen sin (Daniel & Bridges, 2010; Levitan et al., 2018; van den Brink et al., 2018). Det kan ha sammenheng med større kroppsfokus på menn i media de siste årene (Frith & Gleeson, 2004; Grogan, 2017; Levitan et al., 2018; Strelan & Hargreaves, 2005; van den Brink et al., 2018). Menn ønsker generelt å fremstå maskuline og muskuløse (Calogero & Thompson, 2010; Filiault, 2007). De er typisk misfornøyd med overkroppen sin, inkludert bryst, skuldre og biceps, samt generell muskelmasse på kroppen (Grogan, 2008). Statistikk fra USA tyder på at stadig flere menn bekymrer seg for utseendet på spesifikke deler av kroppen (Tiggemann et al., 2008).

Når det gjelder sammenhengen mellom kjønn og genitalt kroppsbilde er litteraturen begrenset, men noen studier tyder på at menn har et litt mer positivt syn på genitaliene sine enn kvinner (Morrison, Bearden, Ellis, & Harriman, 2005). En finsk populasjonsstudie av menn og kvinner i alderen 18-49 år fant at 68,1% menn var fornøyd med egen penisstrørrelse, og en litt mindre andel kvinner (54,9%) var fornøyd med utseende på egen vulva (Ålgars et al., 2011). Basert på eksisterende teori og empiri kan vi forvente å finne kjønnsforskjeller i generelt og genitalt kroppsbilde i vårt datamateriale. Det fremsettes derfor følgende hypotese: *H1: Kjønn har sammenheng med generelt kroppsbilde og med genitalt kroppsbilde.*

Generelt og genitalt kroppsbilde, onani og orgasme. Forskning på sammenhenger mellom kroppsbilde, onani og orgasme har hovedsakelig fokusert på kvinner (se feks. Loehle et al., 2017). Shulman og Horne (2003) undersøkte sammenhengen mellom generelt kroppsbilde og onanifrekvens blant kvinner med europeisk og afrikansk opphav. Når de så på hele gruppen under ett fant de ingen forskjeller i kroppsbilde mellom kvinner som onanerte og de som ikke gjorde det. De fant heller ingen sammenheng mellom generelt kroppsbilde og onanifrekvens. Når de derimot undersøkte kun kvinner med europeisk opphav fant de at kvinner som onanerte syv til ti ganger i måneden var mer fornøyd med kroppen sin enn de som onanerte sjeldnere. De påpekte at sammenhengen var relativt svak. I en annen studie av kvinner med bulimi fant man at negativt kroppsbilde predikerte lavere onanifrekvens

(Wiederman & Pryor, 1997). van den Brink, Smeets, Hessen, Talens, og Woertman (2013) fant derimot ingen sammenheng mellom generelt kroppsbylde og onani blant kvinner.

Når det gjelder genitalt kroppsbylde og onani fant Herbenick et al. (2011) en positiv sammenheng blant kvinner. I tillegg til dette fant de at kvinner med et mer positivt genitalt kroppsbylde oftere hadde brukt en vibrator i løpet av den siste måneden. I samsvar med dette fant Reinholtz og Muehlenhard (1995) en positiv sammenheng mellom oppfatningen av egne kjønnsorganer og frekvens av seksuelle aktiviteter, inkludert onani. Andre studier har derimot ikke funnet sammenhenger mellom onani og genitalt kroppsbylde hos kvinner (Berman & Windecker, 2008; Ålgars et al., 2011). Forskningsresultatene er dermed sprikende.

Det er en mangel på studier som har undersøkt sammenhengen mellom generelt eller genitalt kroppsbylde og onani blant menn (Kvalem et al., 2018). Forskning har imidlertid konstatert at menn onanerer oftere enn kvinner (Driemeyer, Janssen, Wiltfang, & Elmerstig, 2017; Gerressu, Mercer, Graham, Wellings, & Johnson, 2008; Gil-Llario, Giménez, Ballester-Arnal, Cárdenas-López, & Durán-Baca, 2017; Kvalem et al., 2018; Lottes, 1993; Oliver & Hyde, 1993; Petersen & Hyde, 2011; Pinkerton, Bogart, Cecil, & Abramson, 2003). Kvalem et al. (2018) fant en sammenheng mellom generelt kroppsbylde i tenårene og seksuell tilfredshet som voksen, og denne korrelasjonen var noe høyere for menn enn for kvinner. Ålgars et al. (2011) undersøkte sammenhengen mellom genitalt kroppsbylde og onanifrekvens hos både menn og kvinner, uten å finne en sammenheng. Videre er det indikasjoner på at menn som er tilfreds med utseendet på genitaliene sine er mer seksuelt aktive med en partner (Ålgars et al., 2011), både i forhold til penetrerende vaginalsex og å være mottagende part ved oralsex (Gaither et al., 2017). Den eksisterende empirien på sammenhengen mellom kroppsbylde, både generelt og genitalt, og onanifrekvens er altså begrenset og gir ingen klare indikasjoner. Basert på vårt teoretiske perspektiv antar vi at det er en positiv sammenheng mellom kroppsbylde og onanifrekvens for begge kjønn.

Vi har ikke funnet studier som har undersøkt sammenhenger mellom generelt kroppsbylde og orgasme ved onani. Noen studier har imidlertid undersøkt sammenhengen mellom generelt kroppsbylde og orgasme ved seksuell aktivitet med partner. Resultatene viste at kroppsmissnøye var assosiert med mindre sannsynlighet for orgasme hos begge kjønn (Cash, Maikkula, et al., 2004; Sanchez & Kiefer, 2007). I samsvar med dette fant en annen studie, som kun inkluderte kvinner, en positiv sammenheng mellom kroppsbylde og orgasme ved seksuell aktivitet med partner (Ackard, Kearney-Cooke, & Peterson, 2000). Angående

sammenhengen mellom genitalt kroppsbilde og orgasme er det lite samsvar i forskningsfunnene. Berman et al. (2003) fant ingen sammenheng mellom genitalt kroppsbilde og orgasme hos kvinner ved seksuell stimulering eller samleie. Berman og Windecker (2008) fant derimot en positiv sammenheng da de undersøkte dette. Også Herbenick et al. (2011) fant at et positivt genitalt kroppsbilde korrelerte med bedre seksuell fungering, inkludert oppnåelse av orgasme. Ingen av disse studiene har eksplisitt undersøkt onani, eller inkludert menn, og litteraturen på dette er begrenset (Loehle et al., 2017). Ålgars et al. (2011) har imidlertid inkludert menn, og fant at et bedre genitalt kroppsbilde var korrelert med lavere grad av prematur ejakulering. Ettersom selvpersepsjon av generelt og genitalt kroppsbilde har vist seg å være relatert (Berman et al., 2003; Tiggemann et al., 2008), argumenterer Loehle et al. (2017) for at studier på generelt kroppsbilde kan gi nyttige innspill på relasjonen mellom genitalt kroppsbilde og seksualitet, der slik forskning ikke foreligger. Ifølge Woertman og van den Brink (2012) kan problemer med kroppsbildet påvirke alle områder av seksuell fungering. Basert på eksisterende teori og empiri antar vi at det er en positiv sammenheng mellom kroppsbilde og orgasme for begge kjønn. Det fremsettes derfor følgende hypotese:

H2: Generelt og genitalt kroppsbilde har sammenheng med onani og orgasme.

Seksuell orientering, generelt og genitalt kroppsbilde, onani og orgasme. En metastudie fra 2004 basert på 27 studier fant at heterofile menn var gjennomgående noe mer tilfreds med kroppen sin enn homofile menn (Morrison et al., 2004). Andre studier har funnet at homofile menn rapporterer høyere grad av kroppsmisnøye sammenlignet med heterofile menn (Frederick & Essayli, 2016; Kaminski et al., 2005; McArdle & Hill, 2009; Peplau et al., 2009). Tiggemann, Martins, og Kirkbride (2007) fant at diskrepansen mellom nåværende kroppsfigur og idealfigur var større blant homofile enn heterofile menn, selv om begge gruppene ønsket seg en slankere og mer muskuløs kropp. Videre fant Veale et al. (2014) at homofile og bifile menn hadde større sannsynlighet for å rapportere om bekymringer eller misnøye med egen penisstørrelse. Andre studier har ikke funnet sammenhenger mellom seksuell orientering og genitalt kroppsbilde (Gaither et al., 2017; Loehle et al., 2017). Gaither et al. (2017) påpekte imidlertid at homofile menn i deres studie rapporterte større genital misnøye enn heterofile, men at funnet ikke var statistisk signifikant. Funnet kunne muligens forklares av at utvalget kun inkluderte fem prosent med en annen seksuell orientering enn heterofil. I det store og hele tyder eksisterende teori og empiri på at heterofile menn er mer tilfreds med kroppen sin enn homofile menn.

Når det gjelder sammenhengen mellom kroppsbilde og seksuell orientering blant kvinner, er funnene mindre konsistente. Noen studier indikerer at lesbiske kvinner er litt mer fornøyd med kroppen sin enn heterofile kvinner (Gettelman & Thompson, 1993; Herzog, Newman, Yeh, & Warshaw, 1992; Polimeni, Austin, & Kavanagh, 2009). Metastudien til Morrison et al. (2004) fant at lesbiske kvinner skåret litt høyere på kroppstilfredshet sammenlignet med heterofile kvinner, men forskjellen var såpass liten at de ikke kunne utelukke nullhypotesen, som tilsa ingen korrelasjon. Andre studier finner ingen forskjeller i generelt kroppsbilde mellom lesbiske og heterofile kvinner (Beren, Hayden, Wilfley, & Grilo, 1996; Peplau et al., 2009; Striegel-Moore, Tucker, & Hsu, 1990). En studie av australske kvinner, som inkluderte både heterofile, lesbiske og bifile, konkluderte med at heterofile og bifile kvinner hadde større risiko for problematisk spiseatferd (Polimeni et al., 2009). Studier som har undersøkt sammenhengen mellom genitalt kroppsbilde og seksuell orientering blant kvinner har ikke funnet noen signifikante forskjeller (Berman & Windecker, 2008; Herbenick et al., 2011).

Vi har ikke funnet tidligere studier som har undersøkt sammenhengen mellom seksuell orientering, kroppsbilde og onani/orgasme. Basert på teoretisk perspektiv og eksisterende litteratur på kroppsbilde blant mennesker av ulik seksuell orientering, mener vi det er rimelig å anta at heterofile menn har et mer positivt kroppsbilde enn skeive menn. Når det gjelder kvinner kan vi anta at forskjellene vil være mindre, muligens vil skeive kvinner ha et litt bedre kroppsbilde enn heterofile kvinner. Vi antar videre at dette i sin tur vil ha en innvirkning på onani og orgasme, som argumentert for i hypotese 2. På den bakgrunn fremsettes følgende hypotese:

H3: Menn og kvinners seksuelle orientering har sammenheng med generelt og genitalt kroppsbilde, som i sin tur vil få en innvirkning på onani og orgasme.

Problemstilling

Formålet med denne studien er å empirisk teste tre fremsatte hypoteser om sammenhengen mellom kroppsbilde og soloseksuell aktivitet. Hypotesene er:

- *H1: Kjønn har sammenheng med generelt kroppsbilde og med genitalt kroppsbilde.*
- *H2: Generelt og genitalt kroppsbilde har sammenheng med onani og orgasme.*
- *H3: Menn og kvinners seksuelle orientering har sammenheng med generelt og genitalt kroppsbilde, som i sin tur vil få en innvirkning på onani og orgasme.*

Problemstillingen for den foreliggende studien blir dermed å undersøke sammenhengen mellom kjønn, generelt og genitalt kroppsbilde, og onani/orgasme, og om denne sammenhengen er lik eller ulik for personer av ulik seksuell orientering. De antatte sammenhengene er illustrert i den konseptuelle modellen.

Metode

Datamaterialet i denne studien er innhentet fra to spørreskjemaundersøkelser om seksualvaner blant menn og kvinner mellom 18 og 30 år. Datainnsamlingen ble gjennomført våren 2013 i regi av Universitetet i Oslo ved Psykologisk institutt. De to utvalgene presenteres under.

Utvalg 1

Et nettbasert spørreskjema ble sendt ut våren 2013 via markedsanalyse selskapet Ipsos MMI til et representativt nasjonalt utvalg på 2090 personer i alderen 18-29 år. Alle respondentene fikk en påminnelse. Svarprosenten var 27,2% (n=568). Ni respondenter (0,7%) ble utelatt grunnet manglende informasjon om kjønn eller seksuell orientering. Respondentene i alderen 20-29 år ble rekruttert gjennom Ipsos MMIs web-panel. Respondentene i alderen 18-19 år ble tilfeldig rekruttert fra web-panelet og kontaktet via telefon, ettersom denne aldersgruppen ofte er vanskelig å nå (Træen et al., 2016).

Spørreskjemaet inkluderte spørsmål om sosiodemografiske forhold, holdninger til ulike seksuelle aktiviteter, seksuelle erfaringer, seksuell tilfredshet, kroppsbilde, erfaringer med "friends with benefits", samt bruk av og holdninger til pornografi. Det var totalt 138 spørsmål hvorav de fleste var brukt og validert i tidligere studier (Kvalem et al., 2014). I et representativt utvalg bør spørreskjemaet være så kort som mulig av økonomiske grunner og for å unngå at respondenter avbryter deltakelsen. Flere spørsmål ble inkludert i spørreskjemaet som ble distribuert til det andre, selvselekterte utvalget.

I utvalg 1 var 42,8% (n=243) menn og 57,0% (n=324) kvinner (se tabell 1). Gjennomsnittsalderen på respondentene var 23,8 år. Førtifem prosent av deltakerne var studenter, og 43,1% var yrkesaktive. Majoriteten av deltakerne (90,8%) rapporterte at de var heterofile, og 8,6% rapporterte at de enten var homofile, lesbiske, bifile eller "annet".

Utvalg 2

Et utvidet spørreskjema fra det som ble anvendt i utvalg 1, med 166 spørsmål inkludert, ble distribuert til psykologistudenter ved Universitetet i Oslo (n=387), medlemmer av organisasjonen «Skeiv Ungdom» (n=183) og lesere av det erotiske magasinet Cupido (n=487). Studenter og medlemmer av Skeiv Ungdom ble rekruttert via e-post med direkte link

til spørreskjemaet på www.surveymonkey.no. Alle respondentene mottok en påminnelse om å fullføre spørreskjemaet. Lesere av Cupido ble invitert til å delta i studien via reklame på magasinets nettside www.cupido.no (Kvalem et al., 2014). Utvalgene ble slått sammen til en gruppe med totalt 1057 respondenter i alderen 18-31 år. I alt ble 141 respondenter utelatt fra analysene grunnet manglende informasjon om kjønn eller seksuell orientering.

I utvalg 2 var det 62,5% kvinner og 36,0% menn (tabell 2), mens 1,5% rapporterte å ha en “annen” kjønnsidentitet. Gjennomsnittsalderen var 24,7 år (SD = 3,5). I alt oppga 60,3% at de var heterofile, 11,1% homofile, 15,6% biseksuelle og 3,8% “annet” som seksuell orientering.

Tabell 1

Sosiodemografiske karakteristika for utvalg 1 (prosent).

	Total		Menn		Kvinner		Sign.
	n	%	n	%	n	%	
Alder (år)							0,199
18-21	179	31,6	78	32,1	101	31,2	
22-25	166	29,3	62	25,5	104	32,1	
26-29	222	39,2	103	42,4	119	36,7	
Hovedsysselsetting							0,008
Student	258	45,6	105	43,4	153	47,2	
Yrkesaktiv	244	43,1	119	49,2	125	38,6	
Annet	64	11,3	18	7,4	46	14,2	
Seksuell orientering							0,017
Heteroseksuell	516	90,8	228	94,2	288	89,4	
Homoseksuell	7	1,2	5	2,1	2	0,6	
Biseksuell	34	6,0	7	2,9	27	8,4	
Annet	8	1,4	2	0,8	5	1,6	

Tabell 2

Sosiodemografiske karakteristika for utvalg 2 (prosent).

	Total		Menn		Kvinner		Sign.
	n	%	n	%	n	%	
Alder (år)							0,001
18-21	191	20,7	64	17,8	127	22,5	
22-25	367	39,7	127	35,3	240	42,6	
26-31	366	39,6	169	46,9	197	34,9	
Hovedsysselsetting							0,000
Student	577	62,6	161	45,0	416	73,9	
Yrkesaktiv	273	29,6	163	45,5	110	19,5	
Annet	71	7,7	34	9,5	37	6,6	
Seksuell orientering							0,000
Heteroseksuell	622	67,9	233	65,1	389	69,7	
Homoseksuell	107	11,7	62	17,3	45	8,1	
Biseksuell	158	17,2	54	15,1	104	18,6	
Annet	29	3,2	9	2,5	20	3,6	

Måleinstrumenter

Kjønn ble målt med et spørsmål med tre svaralternativer, 1 = “Mann”, 2 = “Kvinne” eller 3 = “Annet”. Under “Annet” var det mulighet for presisering av ønsket kjønnsbegrep.

Seksuell orientering hadde svaralternativene 1 = “Homoseksuell/lesbisk”, 2 = “Heteroseksuell”, 3 = “Biseksuell” eller 4 = “Ikke som noen av alternativene ovenfor” med mulighet for å gi et utfyllende svar. Andelen med en annen seksuell orientering enn heterofil i utvalg 1 var liten ($n = 49$), og flertallet av disse oppga å være bifile. I analysene for dette utvalget valgte vi derfor å slå sammen kategoriene “Homofil”, “Bifil” og “Annet” for å lage en dikotom variabel for seksuell orientering, med svaralternativene 1 = “Heterofil” og 2 = “Skeiv”. Ordet “*skeiv*” vil bli brukt for å referere til personer med en annen seksuell orientering enn heterofil.

Generelt kroppsbilde ble målt med syv spørsmål fra subskalaen “appearance evaluation” hentet fra “multidimensional body-self relation questionnaire” (Cronbach’s $\alpha = 0,91$) (Brown, Cash, & Mikulka, 1990). Skalaen hadde til hensikt å måle en latent variabel som ikke kan observeres direkte. Respondentene ble bedt om å angi i hvilken grad de var uenige eller enige i de følgende utsagnene “Kroppen min er seksuelt tiltrekkende”, “Jeg liker utseendet mitt slik det er”, “De fleste vil synes at jeg ser bra ut”, “Jeg liker utseendet mitt uten klær”, “Jeg liker måten klærne mine passer meg på”, “Jeg misliker utseendet på kroppen min” og “Jeg er fysisk lite attraktiv”. Utsagnene ble evaluert på en Likert-skala med svaralternativene 1 = “Helt uenig”, 2 = “Delvis uenig”, 3 = “Verken enig eller uenig”, 4 = “Delvis enig” og 5 = “Helt enig”. De syv spørsmålene ble omkodet til en gjennomsnittsumskårvariabel, og høy skåre indikerer et positivt kroppsbilde.

Genitalt kroppsbilde ble målt med spørsmålet “Jeg liker utseendet på kjønnsorganene mine”. Utsagnet ble evaluert på samme Likert-skala som generelt kroppsbilde.

Onanifrekvens (heretter også omtalt som kun *onani*) ble målt med spørsmålet “Hvor ofte har du stimulert deg selv seksuelt i løpet av de siste 12 månedene?”. Svaralternativene var 1 = “Daglig”, 2 = “Ukentlig eller oftere”, 3 = “Annen hver uke eller oftere”, 4 = “Hver måned eller oftere” og 5 = “Sjeldnere enn månedlig”.

Orgasmeopptak ved onani (heretter også omtalt som kun *orgasme*) ble målt med spørsmålet “Når du i løpet av de siste 12 månedene har stimulert deg selv seksuelt, hvor ofte har du fått orgasme?”. Svaralternativene var 1 = “Alltid”, 2 = “Svært ofte”, 3 = “Ganske ofte”, 4 = “Av og til”, 5 = “Sjelden” og 6 = “Aldri”.

Statistiske analyser

Programmet SPSS Statistics 25 ble brukt for å analysere datamaterialet (Pallant, 2013). Det ble benyttet krysstabellanalyse, anova, bivariat korrelasjonsanalyse og hierarkisk multipl lineær regresjonsanalyse. Innledningsvis ble materialet analysert for å undersøke eventuelle brudd på forutsetningene for regresjonsanalyser og generaliserbarhet, inkludert utvalgsstørrelse, multikolaritet, uteliggere, normalfordeling, linearitet, homoskedastisitet og uavhengige residualer (Ringdal, 2018).

For initialt å undersøke sammenhengen mellom prediktorene og hver av de avhengige variablene ble det benyttet bivariat korrelasjonsanalyse (Pearson's r) (Ringdal, 2018). Derne gjennomførte vi en hierarkisk multipl lineær regresjonsanalyse. I en hierarkisk regresjonsmodell selekteres prediktorer man antar kan forklare en del av variansen i den avhengige variabelen basert på en teoretisk modell (Pallant, 2013). To modeller ble analysert. I den første modellen opptrådte onani som avhengig variabel, mens orgasme var avhengig variabel i den andre modellen. Prediktorene ble lagt inn i modellene i to trinn. I første trinn opptrådte kjønn som prediktor, mens kroppsbilde og genitalt kroppsbilde ble lagt til som prediktorer i tillegg til kjønn i andre trinn. Avslutningsvis undersøkte vi i hvor stor grad modellene forklarte variansen i de avhengige variablene (Pallant, 2013).

Effekten av prediktorene på den avhengige variabelen ble estimert ved hjelp av standardiserte regresjonskoeffisienter i den multivariate modellen. For å undersøke om kjønn påvirket de avhengige variablene indirekte gjennom mellomliggende variabler (generelt/genitalt kroppsbilde), estimerte vi først om det var signifikante sammenhenger mellom variablene. En indirekte effekt av kjønn på den avhengige variabelen ble funnet dersom det var en statistisk signifikant sammenheng mellom kjønn og kroppsbilde, og en mellom kroppsbilde og onani/orgasme, og styrken på den direkte sammenhengen mellom kjønn og onani/orgasme var svekket i forhold til den bivariante korrelasjonen mellom dem.

Ettersom antall skeive i utvalg 1 var lavt ($n=49$), ble identiske analyser gjennomført i utvalg 2 der antall skeive respondenter var større ($n=294$) og det var mulig å skille mellom bifile og homofile/lesbiske.

Resultater

Utvalg 1

Onani og orgasme. Forekomsten av onani og orgasme etter kjønn og seksuell orientering for utvalg 1 er presentert i tabell 3. Menn onanerte statistisk signifikant oftere enn kvinner ($p < 0,000$). Langt flere menn enn kvinner oppga at de onanerte daglig. Nesten hver fjerde kvinne oppga å onanere sjeldnere enn én gang per måned. Det var ingen statistisk signifikant forskjell i onani mellom heterofile og skeive.

Menn rapporterte at de fikk orgasme ved onani statistisk signifikant oftere enn kvinner ($p < 0,000$). Hele 70,1% av mennene svarte at de alltid fikk orgasme sammenlignet med 55,0% kvinner. Nesten en av ti kvinner oppga at de aldri fikk orgasme, mot 2,5% av menn. Det var ingen statistisk signifikant forskjell mellom heterofile og skeive når det gjaldt orgasme.

Tabell 3

Onani og orgasme etter kjønn og seksuell orientering i utvalg 1 (prosent).

	Totalt %	Kjønn %		Sign.	Seksuell orientering %		Sign.
		Kvinner	Menn		Heterofil	Skeiv	
Onani				0,000			0,589
Daglig	11,9	3,4	23,2		11,3	19,1	
Ukentlig eller oftere	41,8	31,3	56,0		42,6	34,0	
Annen hver uke eller oftere	19,3	25,4	11,2		19,3	21,3	
Hver måned eller oftere	10,5	15,8	3,3		10,3	8,5	
Sjeldnere enn månedlig	16,5	24,1	6,2		16,5	17,0	
	(n=564)	(n=323)	(n=241)		(n=514)	(n=47)	
Orgasme				0,000			0,816
Alltid	61,5	55,0	70,1		61,8	59,2	
Svært ofte	18,7	17,5	20,3		19,0	16,3	
Ganske ofte	6,4	6,9	5,8		6,3	8,2	
Av og til	3,6	5,9	0,4		3,7	2,0	
Sjelden	3,6	5,6	0,8		3,3	4,1	
Aldri	6,2	9,1	2,5		5,9	10,2	
	(n=561)	(n=320)	(n=241)		(n=510)	(n=49)	

Generelt og genitalt kroppsbilde. Tabell 4 presenterer gjennomsnittsskårer og standardavvik for generelt og genitalt kroppsbilde etter kjønn og seksuell orientering. Respondentene i utvalg 1 hadde i gjennomsnitt et nøytralt til svakt positivt generelt kroppsbilde. Menn hadde statistisk signifikant høyere gjennomsnittsskåre på generelt kroppsbilde sammenlignet med kvinner ($p < 0,000$). Det samme gjaldt for genitalt kroppsbilde ($p < 0,000$). Skeive hadde statistisk signifikant dårligere generelt kroppsbilde enn heterofile ($p < 0,001$), men det var ingen statistisk signifikant forskjell i genitalt kroppsbilde.

Tabell 4

Gjennomsnittsskårer ($\bar{X}$) og standardavvik (SD) for generelt kroppsbilde og genitalt kroppsbilde etter kjønn og seksuell orientering, utvalg 1.

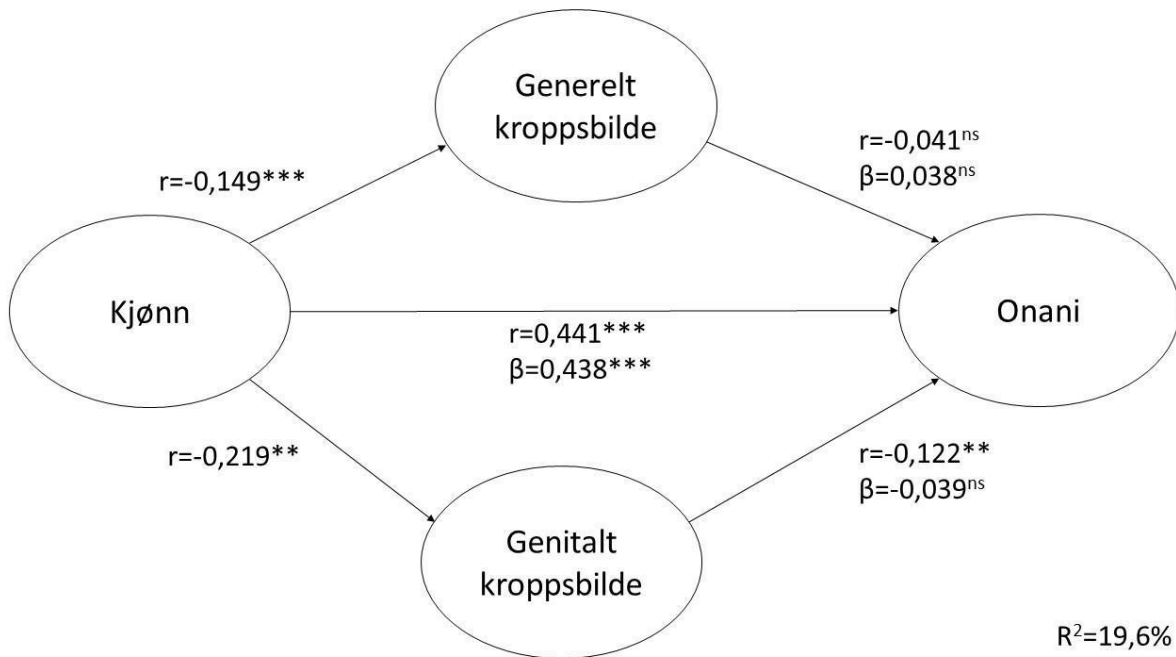
	Kjønn				Sign.	Seksuell orientering				Sign.
	Menn		Kvinner			Heterofil		Skeiv		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
Generelt kroppsbilde	3,66 (n=243)	0,81	3,38 (n=324)	0,93	0,000	3,53 (n=516)	0,88	3,11 (n=49)	0,93	0,001
Genitalt kroppsbilde	3,59 (n=243)	0,98	3,14 (n=323)	1,09	0,000	3,34 (n=515)	1,05	3,24 (n=49)	1,22	0,552

Sammenhengen mellom variablene i den konseptuelle modellen. Sammenhengen mellom kjønn, generelt kroppsbilde, genitalt kroppsbilde og onani er presentert i figur 2. Estimaterne presenteres ved Pearson's r for bivariate sammenhenger og standardiserte regresjonskoeffisienter (β) for multivariate sammenhenger.

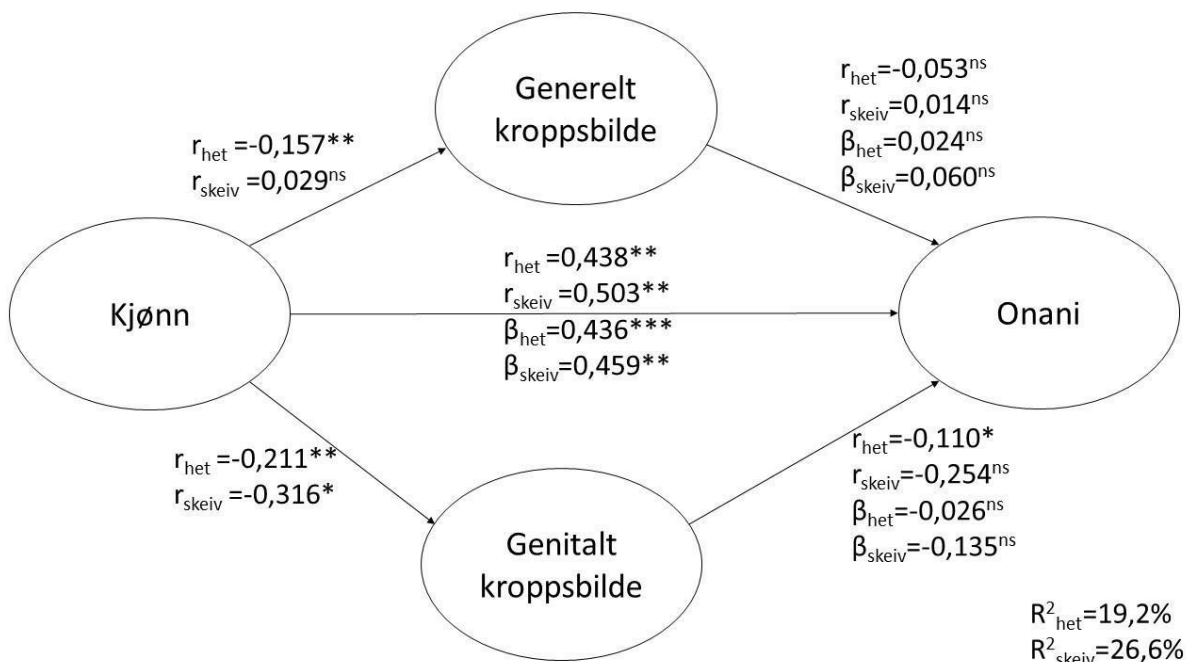
Det var en sterk bivariat sammenheng mellom kjønn og onani (Pearson's $r = 0,441$, $p < 0,000$; $\beta = 0,438$, $p < 0,000$), og sammenhengen så ikke ut til å svekkes vesentlig av generelt eller genitalt kroppsbilde. Kjønn var sterkere korrelert med genitalt kroppsbilde ($r = -0,219$, $p < 0,000$) enn med generelt kroppsbilde (Pearson's $r = -0,149$, $p < 0,000$). Genitalt kroppsbilde var også sterkere korrelert med onani (Pearson's $r = -0,122$, $p < 0,01$) enn generelt kroppsbilde med onani (Pearson's $r = -0,041$, $p > 0,05$).

Figur 3 viser sammenhengen mellom variablene i modellen separat for respondenter av ulik seksuell orientering. For heterofile hadde kjønn en sterk, statistisk signifikant sammenheng med onani (Pearson's $r = 0,438$, $p < 0,01$; $\beta = 0,436$, $p < 0,001$). For skeive var sammenhengen mellom kjønn og onani sterkere (Pearson's $r = 0,503$; $\beta = 0,459$, $p < 0,01$). Generelt kroppsbilde eller genitalt kroppsbilde påvirket ikke effekten kjønn hadde på onani. Modellen for heterofile forklarte 19,2% av variansen i onani, mens tilsvarende tall for skeive var 26,6%.

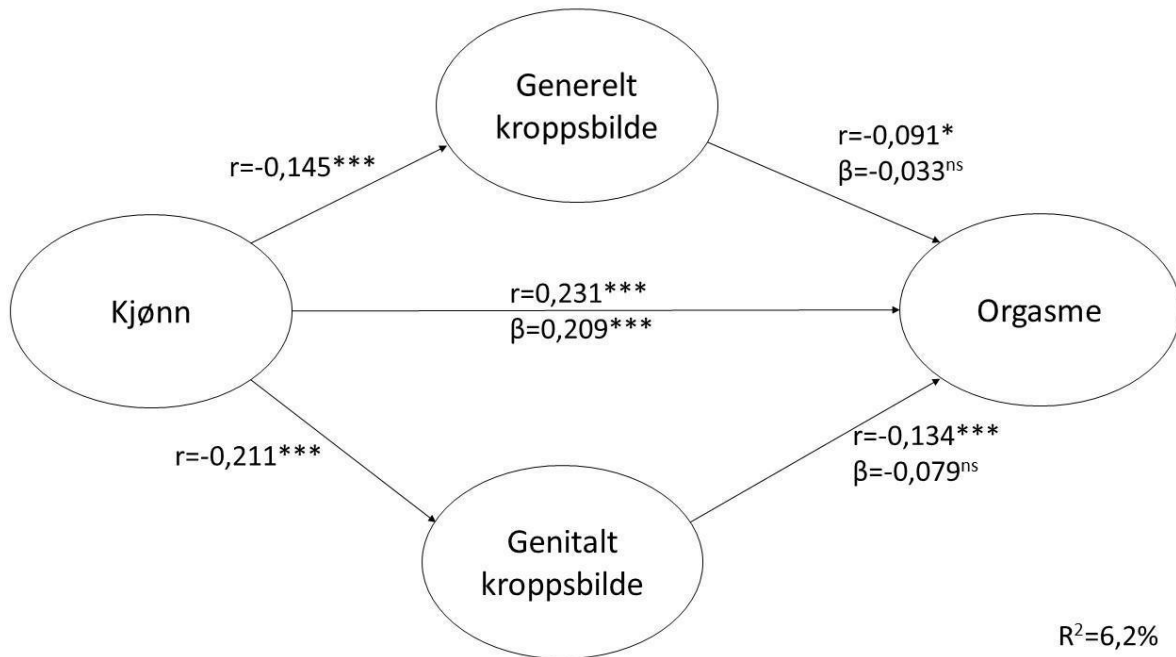
Sammenhengen mellom kjønn, kroppsbilde, genitalt kroppsbilde og orgasme er presentert i figur 4. Sammenhengen mellom kjønn og orgasme var moderat (Pearson's $r = 0,231$; $\beta = 0,209$, $p < 0,001$). Kjønn var sterkere korrelert med genitalt kroppsbilde ($r = -0,211$, $p < 0,001$) enn med generelt kroppsbilde (Pearson's $r = -0,145$, $p < 0,001$). Genitalt kroppsbilde var også sterkere korrelert med orgasme (Pearson's $r = -0,134$, $p < 0,001$) enn generelt kroppsbilde med orgasme (Pearson's $r = -0,091$, $p < 0,05$). Sammenhengen mellom

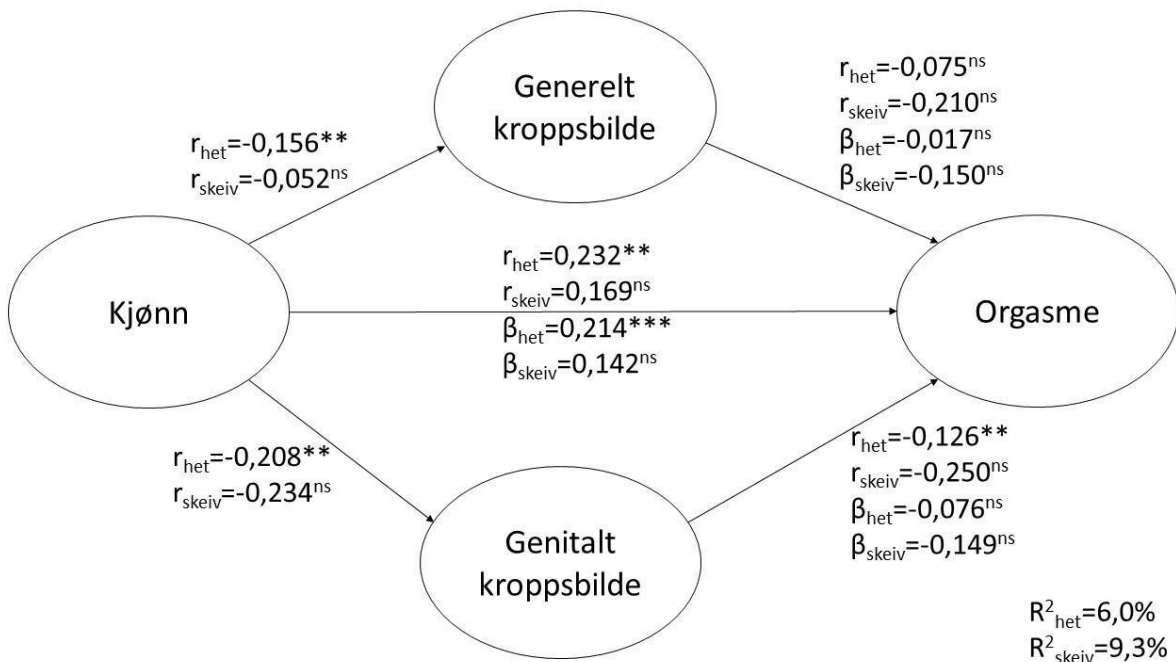
Figur 2. Korrelasjonskoeffisienter (r) og regresjonskoeffisienter (β) mellom kjønn, generelt kroppsbilde, genitalt kroppsbilde og onani, utvalg 1, n = 563 *** $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$; ns = ikke statistisk signifikant.

Figur 3. Korrelasjonskoeffisienter (r) og regresjonskoeffisienter (β) mellom kjønn, generelt kroppsbilde, genitalt kroppsbilde og onani, utvalg 1, separat for seksuell orientering, n (heterofil) = 513, n (skeiv) = 47 *** $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$; ns = ikke statistisk signifikant.

Figur 4. Korrelasjonskoeffisienter (r) og regresjonskoeffisienter (β) mellom kjønn, generelt kroppsbilde, genitalt kroppsbilde og orgasme, utvalg 1, n = 560 *** $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$; ns = ikke statistisk signifikant.

Figur 5. Korrelasjonskoeffisienter (r) og regresjonskoeffisienter (β) mellom kjønn, generelt kroppsbilde, genitalt kroppsbilde og orgasme, utvalg 1, separat for seksuell orientering, n (heterofil) = 509, n (skeiv) = 48 *** $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$; ns = ikke statistisk signifikant.

kjønn og orgasme ble ikke vesentlig svekket kontrollert for generelt eller genitalt kroppsbilde. I alt 6,2% av variansen i orgasme kunne forklares av kjønn, generelt kroppsbilde og genitalt kroppsbilde.

Figur 5 viser sammenhengen mellom variablene i modellen separat for respondenter av ulik seksuell orientering. Blant heterofile hadde kjønn en moderat, statistisk signifikant sammenheng med orgasme (Pearson's $r = 0,232$, $p < 0,01$ og $\beta = 0,214$, $p < 0,001$), mens sammenhengen blant skeive ikke var statistisk signifikant. Modellen forklarte 6,0% av variansen i orgasme blant heterofile og 9,3% av variansen i orgasme blant skeive.

Utvalg 2

Onani og orgasme. I utvalg 1 var de skeive i det alt vesentligste bifile. Vi ønsket å undersøke om det var forskjell på homofile og bifile, og vi utførte derfor de samme analysene på utvalg 2. Skårer på onani og orgasme etter kjønn og seksuell orientering for utvalg 2 er presentert i tabell 5. Det var ingen statistisk signifikant forskjell i onani eller orgasme mellom menn av ulik seksuell orientering. Blant kvinner var det statistisk signifikant flere bifile som oppga at de onanerte hyppig sammenlignet med lesbiske og heterofile. Det var ingen forskjell i orgasme mellom kvinner av ulik seksuell orientering.

Tabell 5

Onani og orgasme etter kjønn og seksuell orientering i utvalg 2 (prosent).

	Menn %			Sign.	Kvinner %			Sign.
Onani	Heterofil	Homofil	Bifil	0,163	Heterofil	Lesbisk	Bifil	0,000
Daglig	32,0	44,1	41,8		6,1	11,6	18,8	
Ukentlig eller oftere	53,0	52,5	50,9		37,5	53,5	55,6	
Annenhver uke eller oftere	7,2	1,7	7,3		18,3	11,6	6,8	
Hver måned eller oftere	3,9	1,7	0,0		17,2	9,3	8,5	
Sjeldnere enn månedlig	3,9	0,0	0,0		20,8	14,0	10,3	
	(n=181)	(n=59)	(n=55)		(n=360)	(n=43)	(n=117)	
Orgasme				0,151				0,610
Alltid	70,2	83,1	60,0		58,9	55,8	56,0	
Svært ofte	22,1	10,2	32,7		20,7	11,6	24,1	
Ganske ofte	5,0	1,7	3,6		6,1	7,0	3,4	
Av og til	1,7	3,4	0,0		4,5	7,0	6,0	
Sjelden	0,6	1,7	1,8		2,5	7,0	3,4	
Aldri	0,6	0,0	1,8		7,3	11,6	6,9	
	(n=181)	(n=59)	(n=55)		(n=358)	(n=43)	(n=116)	

Generelt og genitalt kroppsbilde. Tabell 6 viser gjennomsnittsskårer og standardavvik for generelt og genitalt kroppsbilde blant menn og kvinner av ulike seksuelle orienteringer. Heterofile menn skåret høyere enn homofile og bifile menn på generelt kroppsbilde ($p < 0,01$). Det var ingen statistisk signifikant forskjell mellom menn av ulike seksuelle orienteringer i genitalt kroppsbilde. Med hensyn til genitalt kroppsbilde skåret lesbiske kvinner høyere enn heterofile kvinner ($p < 0,01$).

Tabell 6

Gjennomsnittsskårer ($\bar{X}$) og standardavvik (SD) for generelt kroppsbilde og genitalt kroppsbilde etter kjønn og seksuell orientering, utvalg 2.

	Heterofile		Homofile/Lesbiske		Bifile		Sign.
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
Menn							
Generelt kroppsbilde	3,77 (n=189)	0,80	3,36 (n=60)	0,88	3,56 (n=55)	0,85	0,002
Genitalt kroppsbilde	3,84 (n=187)	1,04	3,65 (n=60)	1,05	3,76 (n=55)	1,02	0,462
Kvinner							
Generelt kroppsbilde	3,71 (n=370)	0,87	3,49 (n=43)	1,00	3,51 (n=118)	1,01	0,056
Genitalt kroppsbilde	3,27 (n=368)	1,09	3,67 (n=43)	1,13	3,61 (n=114)	1,22	0,004

Sammenhengen mellom variablene i den konseptuelle modellen. Tabell 7 viser at for heterofile var det en sterk bivariat statistisk signifikant sammenheng mellom kjønn og onani (Pearson's $r = 0,414$; $\beta = 0,396$ $p < 0,001$). Kjønn hadde også en indirekte effekt på onani gjennom genitalt kroppsbilde. Det var en svakere statistisk signifikant sammenheng mellom kjønn og orgasme (Pearson's $r = 0,179$; $\beta = 0,156$, $p < 0,001$). Kjønn påvirket ikke orgasme indirekte gjennom generelt eller genitalt kroppsbilde.

For homofile/lesbiske var det en sterk bivariat sammenheng mellom kjønn og onani (Pearson's $r = 0,442$; $\beta = 0,447$, $p < 0,001$). Det var en moderat sammenheng mellom kjønn og orgasme (Pearson's $r = 0,277$; $\beta = 0,279$, $p < 0,01$). Kjønn påvirket ikke onani/orgasme indirekte gjennom generelt eller genitalt kroppsbilde.

For bifile var det en moderat bivariat sammenheng mellom kjønn og onani (Pearson's $r = 0,242$; $\beta = 0,237$, $p < 0,01$). Sammenhengen mellom kjønn og orgasme var noe svakere, men statistisk signifikant (Pearson's $r = 0,168$; $\beta = 0,164$, $p < 0,05$). Kjønn påvirket ikke onani/orgasme indirekte via generelt eller genitalt kroppsbilde.

Tabell 7

Sammenhengen mellom kjønn, generelt kroppsbilde, genitalt kroppsbilde, onani, orgasme og seksuell orientering, utvalg 2.

Heterofile	Generelt kroppsbilde	Genitalt kroppsbilde	Onani		Orgasme	
	r/β	r/β	r	β	r	β
Kjønn	-0,031 ^{ns}	-0,234 ^{**}	0,414 ^{***}	0,396 ^{***}	0,179 ^{***}	0,156 ^{***}
Generelt kroppsbilde			-0,020 ^{ns}	0,020 ^{ns}	-0,124 ^{**}	0,091 [*]
Genitalt kroppsbilde			-0,165 ^{***}	-0,083 [*]	-0,150 ^{***}	-0,086 ^{ns}
	(n=573)	(n=568)	(n=551)		(n=549)	
Homofile/lesbiske	Generelt kroppsbilde	Genitalt kroppsbilde	Onani		Orgasme	
	r/β	r/β	r	β	r	β
Kjønn	0,059 ^{ns}	-0,135 ^{ns}	0,442 ^{***}	0,447 ^{***}	0,277 ^{**}	0,279 ^{**}
Generelt kroppsbilde			-0,009 ^{ns}	-0,023 ^{ns}	-0,104 ^{ns}	-0,110 ^{ns}
Genitalt kroppsbilde			-0,047 ^{ns}	0,026 ^{ns}	-0,104 ^{ns}	-0,027 ^{ns}
	(n=112)	(n=112)	(n=112)		(n=112)	
Bifile	Generelt kroppsbilde	Genitalt kroppsbilde	Onani		Orgasme	
	r/β	r/β	r	β	r	β
Kjønn	-0,022 ^{ns}	-0,138 ^{ns}	0,242 ^{**}	0,237 ^{**}	0,168 [*]	0,164 [*]
Generelt kroppsbilde			0,163 [*]	-0,151 ^{ns}	-0,237 ^{**}	-0,231 ^{**}
Genitalt kroppsbilde			-0,121 ^{ns}	-0,020 ^{ns}	-0,137 ^{ns}	-0,009 ^{ns}
	(n=150)	(n=147)	(n=148)		(n=147)	

Merknad: ns = ikke statistisk signifikant; * = $p < 0,05$; ** = $p < 0,01$; *** = $p < 0,001$

Diskusjon

Formålet med den foreliggende studien var å undersøke sammenhengen mellom kjønn, generelt og genitalt kroppsbilde, og onani/orgasme, og om denne sammenhengen var lik eller ulik for personer av ulik seksuell orientering. Innledningsvis satte vi opp en konseptuell modell for hvordan vi antok sammenhengene var, basert på en gjennomgang av teori og tidligere forskning. I henhold til den konseptuelle modellen viste resultatene at menn hadde et mer positivt generelt og genitalt kroppsbilde enn kvinner. Menn onanerte også hyppigere, og fikk oftere orgasme enn kvinner. Homofile og bifile menn hadde dårligere generelt kroppsbilde enn heterofile menn. Lesbiske og bifile kvinner hadde et bedre genitalt kroppsbilde enn heterofile kvinner. Bifile kvinner onanerte oftest, og heterofile kvinner sjeldnest. Det var en sterk sammenheng mellom kjønn og onani både blant heterofile og homofile menn og kvinner. For bifile menn og kvinner var sammenhengen mellom kjønn og onani moderat. Det var svake til moderate sammenhenger mellom kjønn og orgasme blant menn og kvinner av ulik seksuell orientering. Antakelsen om at kjønn påvirker onani og orgasme indirekte gjennom generelt og genitalt kroppsbilde, ble bare delvis innfridd. Blant heterofile i det selvselekterte utvalget gikk en del av effekten av kjønn på onani via genitalt kroppsbilde. Hovedfunnet var at kjønn hadde en selvstendig og vedvarende effekt på onani og orgasme.

H1: Kjønn har sammenheng med generelt kroppsbilde og med genitalt kroppsbilde.

Generelt kroppsbilde. Menn hadde et mer positivt generelt kroppsbilde enn kvinner. Dette er i samsvar med den konseptuelle modellen og tidligere litteratur (Cash, 2012; Demarest & Allen, 2000; McCreary & Sadava, 2001; Muth & Cash, 1997; Sanchez & Kiefer, 2007). Som redegjort for innledningsvis kan objektiviseringsteorien være et rammeverk for å forstå kjønnsforskjeller i kroppsbilde (Fredrickson & Roberts, 1997). Over tid erfarer kvinner fra flere kilder at kroppen deres observeres og evalueres, som et objekt. Etter hvert internaliserer de denne holdningen til seg selv, og blir selvobjektiverende. Det kan bidra til angst, skam og negativt kroppsbilde (Fredrickson & Roberts, 1997; Martins et al., 2007).

Kroppsidealene som presenteres i media trekkes ofte frem som en viktig kilde til objektivisering og negativ påvirkning av kroppsbildet (Daniel & Bridges, 2010; Dohnt & Tiggemann, 2006; Fardouly & Vartanian, 2016; Fredrickson & Roberts, 1997; Hargreaves &

Tiggemann, 2004; Tiggemann & Pickering, 1996). Studier tyder på at idealer presentert i media kan farge synet på egen kropp hos både menn og kvinner (Diedrichs & Lee, 2010; Fardouly & Vartanian, 2016; Morry & Staska, 2001). Det er imidlertid indikasjoner på at kvinner både mottar og oppdager flere meldinger knyttet til egen kropp fra media og andre sosiokulturelle kilder (McCabe et al., 2006), samt internaliserer og identifiserer seg med disse idealene i større grad enn menn (McCabe et al., 2006; Vedvik, 2012). Det kan bidra til å forklare kjønnsforskjeller i kroppsbilde.

Videre er det funn som tyder på at kvinner og menn er forskjellige i måten de evaluerer og snakker om kroppen sin på (Halliwell & Dittmar, 2003). Ifølge Calogero og Thompson (2010) har menn et mer helhetlig og funksjonalistisk syn på kroppen sin, mens kvinner evaluerer og snakker om kroppen sin i mer spesifikke deler. Franzoi, Kessenich, og Sugrue (1989) fant at fokus på kroppsdeler var assosiert med mer negativ affekt rettet mot kroppen sammenlignet med det å fokusere på kroppen som helhet. Dette kan bidra til å gjøre kvinner mer sårbare for kroppsmisnøye, eller å beskytte menn mot nettopp det.

Genitalt kroppsbilde. Resultatene viste i tråd med modellen og tidligere forskning (Morrison et al., 2005; Ålgars et al., 2011) at menn hadde et mer positivt genitalt kroppsbilde enn kvinner. Utover objektiviseringsteorien og mediapåvirkning kan en mulig forklaring på dette ligge i anatomen og språket. Ifølge Træen (2008) kan anatomiske forskjeller mellom menn og kvinner relateres til kjønnsforskjeller i den seksuelle sosialiseringen. Sammenlignet med jenter, er gutters genitalier utenpå kroppen og derfor mer synlige og tilgjengelige. Videre eksisterer det et større ordforråd og et mer eksakt språk for å beskrive mannlige genitalier sammenlignet med kvinnelige genitalier (Træen, 2008). Språket har en sentral rolle i å identifisere kjønnsorganene og deres funksjoner (Langfeldt, 2013). For kvinnelige genitalier er det flere latinske ord, og disse kan være mindre forståelige og relaterbare for folk flest. Ordene som brukes om genitaliene er dessuten gjerne verdiladede og symbolske (Træen, 2008). En ytterligere faktor som kan forklare kjønnsforskjellen i genitalt kroppsbilde handler om oppdragelse og sosialisering. Som argumentert for i innledningen møtes ofte jente- og guttebarn på forskjellig måte av voksne når det gjelder genital utforskning (Aasland, 2016; Gagnon, 1985; Nikolaisen & Nikolaisen, 2008). Samlet kan dette bidra til at jenter lærer å forbinde kjønnsorganene sine med noe negativt, i større grad enn gutter.

...whilst boys learn to perceive their genitals as a source of pride and pleasure, girls mainly develop a sense of shame, disgust, and humiliation about theirs. In this way then, social stereotypes which define women's genitals as unpleasant, odorous and unattractive, are internalized by the female child. (Ussher, 1989, s. 19, referert i Calogero & Thompson, 2010, s. 169).

Selv om sitatet er 30 år gammelt, bekrefter en nyere studie på genitalt kroppsilde hos australske kvinner i alderen 19-31 år at slike negative følelser knyttet til kjønnsorganene fortsatt eksisterer (Moran & Lee, 2018). Den foreliggende studien viste imidlertid at kvinner gjennomsnittlig sett hadde et nøytralt genitalt kroppsilde. Det kan være at kulturelle forskjeller spiller inn. Kvinner i den foreliggende studien skåret likevel lavere på både generelt og genitalt kroppsilde sammenlignet med menn, og vi fant dermed støtte for H1.

H2: Generelt og genitalt kroppsilde har sammenheng med onani og orgasme.

I tråd med hypotesen viste resultatene positive sammenhenger mellom generelt kroppsilde og orgasme, samt mellom genitalt kroppsilde og onani/orgasme. Sammenhengene var imidlertid svake. Andre studier har også funnet positive korrelasjoner mellom genitalt kroppsilde og onani (Herbenick et al., 2011; Reinholtz & Muehlenhard, 1995). Sammenhenger mellom kroppsilde og orgasme ved onani er så vidt vi vet ikke tidligere undersøkt, men studier har funnet tilsvarende sammenhenger ved undersøkelse av orgasmeoppnåelse med partner (Berman & Windecker, 2008; Herbenick et al., 2011; Ålgars et al., 2011). Det var ingen sammenheng mellom generelt kroppsilde og onani. Vi fant dermed bare delvis støtte for H2.

Antakelsen vår var at det ville være en positiv sammenheng mellom kroppsilde og onani/orgasme. Vi argumenterte for denne sammenhengen hovedsakelig ut fra Fredrickson og Roberts (1997) objektiviseringsteori, som teoretiserer at negative tanker om utseendet på egen kropp krever kognitive ressurser. Følgelig blir det færre ressurser til å følge med på indre tilstander i kroppen, herunder seksuelle responser og følelser. Mennesker med et negativt kroppsilde antas dermed å ha færre frie kognitive ressurser, slik at evnen til å oppnå det Fredrickson og Roberts (1997) kaller "*peak motivational states*" svekkes. Mer konkret antok vi at mennesker med et negativt kroppsilde vil forstyrres av bevisste eller ubevisste tanker om kroppens utseende ved onani, og dermed ha mindre fokus på egen nytelse. Derfor vil de

sannsynligvis oftere oppleve utfordringer med å oppnå orgasme, sammenlignet med mennesker med et positivt kroppsbilde.

For kroppsbilde og onani antok vi at det ville være en positiv sammenheng basert på tidligere studier som har vist en tilsvarende sammenheng mellom kroppsbilde og seksuelle aktiviteter med partner (La Rocque & Cioe, 2011; Wiederman, 2000). Et negativt kroppsbilde kan, ifølge objektiviseringsteorien (Fredrickson & Roberts, 1997), innebære at man opplever skam og angst knyttet til egen kropp. Det igjen kan påvirke lysten til å onanere. Resultatene viste imidlertid at sammenhengen mellom kroppsbilde og onani var avhengig av om vi undersøkte generelt eller genitalt kroppsbilde. Det var i hovedsak synet på egne genitalier som korrelerte med onanifrekvens.

Genitalt kroppsbilde er viktigere enn generelt kroppsbilde for onani og orgasme.

Genitalt kroppsbilde korrelerte sterkere med både onani og orgasme, sammenlignet med generelt kroppsbilde. Det tyder på at genitalt kroppsbilde er viktigere for disse variablene enn synet på egen kropp for øvrig. En mulig forklaring på det kan være at onani og onani til orgasme som regel innebærer direkte berøring og kontakt med kjønnsorganene. Kroppen for øvrig trenger man ikke å forholde seg til på samme måte. Det er naturlig å tenke seg at det vil virke mentalt forstyrrende dersom man ved onani også har et bevisst eller ubevisst fokus på kjønnsorganenes utseende og hva man skulle ønske var annerledes ved dem.

Selv om den foreliggende studien ikke kan si noe om kausalitet, kan det tenkes at fornøydhets med egne kjønnsorganer påvirker hvor ofte man ønsker å onanere. Motsatt kan det være at positive erfaringer med onani fører til at man liker egne kjønnsorganer bedre, ettersom nytelse gjennom onani sannsynligvis kobles mer direkte til genitaliene enn kroppen for øvrig. Dette kan være med på å forklare hvorfor genitalt kroppsbilde er viktigere for onani og orgasme enn generelt kroppsbilde, noe som er diskutert i tidligere studier (Ålgars et al., 2011). Så vidt vi vet finnes det per i dag ingen studier som har undersøkt den kausale retningen, og betydningen av generelt kroppsbilde versus genitalt kroppsbilde er uklar.

Generelt og genitalt kroppsbilde er viktigere for orgasme enn onani. Funnene tydet på at kroppsbilde som helhet var viktigere for orgasme enn onani. Resultatene til van den Brink et al. (2013) indikerte at kroppstilfredshet er assosiert med bedre kvalitet, men ikke høyere kvantitet, av seksuelle opplevelser. Sett i lys av dette gir resultatene i den foreliggende studien mening hvis vi antar at onani handler om kvantitet og orgasme om kvalitet. Onani er en konkret handling som i hovedsak handler om å få utløp for grunnleggende seksuell lyst

(Baumeister, Catanese, & Vohs, 2001). Selv om seksuell lyst kan påvirkes av psykologiske faktorer (Basson, 2003; Carvalho & Nobre, 2010), er orgasme kanskje et enda mer komplekst biopsykologisk fenomen (Levin, 2004). Man kan anta at orgasme derfor lettere påvirkes av faktorer som kroppsbilde, sammenlignet med onani.

H3: Menn og kvinners seksuelle orientering har sammenheng med generelt og genitalt kroppsbilde, som i sin tur vil få en innvirkning på onani og orgasme.

Seksuell orientering og kroppsbilde blant menn. Resultatene viste forskjeller i generelt kroppsbilde mellom menn av ulik seksuell orientering. Heterofile menn skåret høyest og homofile lavest. Dette er i tråd med eksisterende empiri (Frederick & Essayli, 2016; Kaminski et al., 2005; McArdle & Hill, 2009; Morrison et al., 2004; Peplau et al., 2009) og objektiviseringsteorien (Fredrickson & Roberts, 1997). Tidligere forskning har funnet at homofile menn i større grad enn heterofile menn objektiviserer egen kropp og derfor kan være mer sårbare for kroppsmisnøye (Martins et al., 2007). Homofile menn i den foreliggende studien hadde et dårligere kroppsbilde enn både bifile og heterofile. Vi antar at dette delvis kan forklares av at homofile menn objektiviserer egen kropp i større grad enn bifile og heterofile menn, blant annet med tanke på at de ønsker å skape tiltrekning utelukkende hos menn. Som nevnt tidligere tyder funn på at menn har et mer visuelt tenningsmønster enn kvinner (Bailey et al., 1994; Peplau et al., 2009; Rupp & Wallen, 2008), og utseendet ser derfor ut til å være en vesentlig faktor for at en mann blir tiltrukket. I motsetning til homofile menn, ønsker bifile menn også å skape tiltrekning hos kvinner. Det kan muligens fungere som en beskyttelsesmekanisme mot selvobjektivisering, og dermed bidra til å opprettholde et noe mer positivt generelt kroppsbilde.

Resultatene viste ingen forskjeller i genitalt kroppsbilde mellom menn av ulik seksuell orientering, i motsetning til generelt kroppsbilde. Dette understreker viktigheten av å anse de to konseptene som separate, noe også Loehle et al. (2017) argumenterer for. Ettersom heterofile menn har et mer positivt generelt, men ikke genitalt, kroppsbilde enn homofile og bifile menn, kan man anta at det er forskjellige faktorer som påvirker disse to kroppsbildevariablene.

Seksuell orientering og kroppsbilde blant kvinner. Det var ingen forskjeller i generelt kroppsbilde mellom kvinner av ulik seksuell orientering. Funnet er i samsvar med tidligere studier (Beren et al., 1996; Morrison et al., 2004; Peplau et al., 2009; Striegel-Moore

et al., 1990) og objektiviseringsteorien, som hevder at alle kvinner uavhengig av seksuell legning er sårbare for objektivisering i samfunnet (Fredrickson & Roberts, 1997). Det var imidlertid en forskjell i genitalt kroppsbilde mellom kvinner av ulik seksuell orientering. Lesbiske og bifile kvinner hadde et mer positivt syn på genitaliene sine sammenlignet med heterofile kvinner. Tidligere studier har ikke funnet noen forskjeller i genitalt kroppsbilde mellom kvinner av ulik seksuell orientering (Berman & Windecker, 2008; Herbenick et al., 2011). De motstridende funnene mellom den foreliggende studien og tidligere studier kan skyldes forskjellig målemetode. For eksempel benyttet de refererte studiene validerte skalaer for å måle genitalt kroppsbilde, mens den foreliggende studien kun inkluderte ett spørsmål. Videre var studiene vi sammenligner med basert på representative befolkningsutvalg, mens resultatet fra den foreliggende studien er basert på et selvselektert utvalg.

Uavhengig av forskjellig målemetode kan en forklaring på at lesbiske og bifile kvinner hadde et mer positivt genitalt kroppsbilde enn heterofile kvinner være ulik eksponering for andre kvinners kjønnsorganer. I dag eksponeres heterofile kvinner i hovedsak for andre kvinners genitalier via pornografi. I en studie av Kvalem et al. (2014) oppga 88,1% av skandinaviske kvinner at de hadde sett pornografi. Som tidligere nevnt kan pornografi gi et skjevt bilde av den normale variasjonen i utseende på genitalier og fremstille et idealisert bilde av vulva (Moran & Lee, 2018). Liao og Creighton (2007) fant at kvinner ofte hadde med seg bilder av vulvaer fra pornografisk materiale for å illustrere ønsket resultat ved intimkirurgi. Etersom skeive kvinner antakelig eksponeres mer for utseendet på andre kvinners genitalier i virkeligheten, kan man anta at de får et mer realistisk bilde av variasjonen i utseendet på normale kjønnsorganer. Dette kan bidra til at de får et bedre genitalt kroppsbilde sammenlignet med heterofile kvinner.

Forskjeller i onani/orgasme avhengig av seksuell orientering. Resultatene viste forskjeller i onanifrekvens blant kvinner av ulik seksuell orientering. Heterofile kvinner onanerte sjeldnere enn bifile og lesbiske kvinner. En forklaring på dette kan være ulike holdninger til seksualitet. I USA har man eksempelvis funnet at homofile og bifile har mer liberale holdninger til seksualitet enn heterofile (Grollman, 2017). Forskjellene i holdninger til seksualitet mellom heterofile og skeive er muligens større i USA enn i Norge. Likevel kan det tenkes at skeive også i Norge har et noe mer liberalt forhold til seksualitet enn heterofile. Dette kan igjen ha sammenheng med seksuell atferd, inkludert onani.

Direkte og indirekte effekter av kjønn i lys av seksuell orientering

Vi framsatte en hypotese om at menn og kvinners seksuelle orientering ville innvirke på generelt og genitalt kroppsbilde, som i sin tur ville ha en innvirkning på onani og orgasme. Resultatene viste at det var en moderat til sterk sammenheng mellom kjønn og onani/orgasme for både heterofile, homofile og bifile. Forventningen om at en del av effekten av kjønn på onani/orgasme gikk via generelt eller genitalt kroppsbilde, ble bare delvis innfridd. Blant heterofile i det selvselekterte utvalget ble sammenhengen mellom kjønn og onani svekket kontrollert for genitalt kroppsbilde. Dermed fant vi delvis støtte for H3.

Resultatene indikerer at for onani og orgasme er kjønn betydelig viktigere enn generelt kroppsbilde, genitalt kroppsbilde eller seksuell orientering. Studien til Laumann, Gagnon, Michael, og Michaels (1994) understreker betydningen kjønn har for variasjon i onani og orgasme. De fant at det var en direkte sammenheng mellom hvor ofte man onanerer og hvor ofte man oppnår orgasme ved onani. Likevel var det i studien til Laumann et al. (1994) færre kvinner enn menn som oppga at de alltid eller ofte fikk orgasme, selv blant kvinner som onanerte like hyppig som menn. I lys av dette gir resultatene i den foreliggende studien, som viste at menn onanerte og fikk orgasme oftere enn kvinner, mening. Disse funnene støttes også av andre studier (Driemeyer et al., 2017; Gil-Llario et al., 2017; Lottes, 1993; Wade, Kremer, & Brown, 2005).

Ifølge Oliver og Hyde (1993) kan forskjeller i onanifrekvens handle om at onani er et uttrykk for generell sexlyst uavhengig av reproduksjonsmuligheter, og at denne lysten er sterkere hos menn enn hos kvinner. Forskning har funnet støtte for dette (Baumeister et al., 2001). Likevel er det funn som tyder på at kjønnsforskjellen i onani ikke kan forklares utelukkende av biologi, men at sosiokulturelle komponenter også er en viktig del av forklaringen. For eksempel tyder resultatene til Petersen og Hyde (2010) på at kjønnsforskjellen i onanifrekvens er mindre i mer kjønnslikestilte land. I tråd med dette rapporterte en metastudie fra 1993 som undersøkte forskjeller i onani om en sterk effektstørrelse av kjønn (Oliver & Hyde, 1993), mens en metastudie fra 2010 rapporterte om en moderat effektstørrelse (Petersen & Hyde, 2010).

Menn og kvinner synes å forholde seg ulikt til egne seksuelle opplevelser og seksualitet for øvrig (Petersen & Hyde, 2011; Træen, 2008). En retrospektiv studie av onani- og orgasmevaner illustrerer hvordan dette manifesteres allerede blant barn. Larsson og Svedin (2002) fant at gutter i alderen 6-13 år utforsket egen kropp mer aktivt enn jenter. Onanering

var dobbelt så vanlig blant gutter sammenlignet med jenter, og flere gutter enn jenter oppnådde orgasme ved onani. Videre ble det rapportert mer positive holdninger til seksuelle opplevelser blant gutter. Selv om majoriteten av jentene hadde positive holdninger til seksuelle opplevelser, var det flere jenter som rapporterte følelser som skyld knyttet til dette. Det kan ha sammenheng med at kvinnelig seksualitet historisk sett har blitt forstått i lys av reproduksjon og mannlig nytelse, og at det først i moderne tid er rettet fokus på kvinnelig lyst og nytelse (Bowman, 2014). Studier finner imidlertid at kvinner fortsatt har negative holdninger rettet mot seg selv og andre kvinner når det gjelder det å onanere, for eksempel å stimulere klitoris uten en partner til stede (Hogarth & Ingham, 2009). Det er også funnet underrapportering av onanifrekvens blant kvinner i større grad enn blant menn (Alexander & Fisher, 2003). Dette kan handle om påvirkning fra sosiale normer, som ser ut til å være forskjellig for menn og kvinner (Pinkerton et al., 2003), og muligens føre til større rapporterte kjønnsforskjeller i onani enn det som er reelt.

Det er indikasjoner på at kjønnsforskjeller i sosialisering og oppdragelse påvirker utvikling av seksualitet (Aasland, 2016). Som vi var inne på innledningsvis kan kjønnsforskjeller i onani og orgasme handle om at gutter og jenter sosialiseres ulikt gjennom oppveksten (Aasland, 2016; Coleman, 2003; Larsson & Svedin, 2002; Træen, 2008). Det kan blant annet se ut til at foreldre reagerer ulikt på barns utforskning av egen seksualitet avhengig av om det er en sønn eller datter (Kaestle & Allen, 2011; Træen, 2008). For eksempel tyder litteraturen på at det er mer akseptert at guttebarn tar på genitaliene sine og at de får mer positiv respons på slik atferd enn jentebarn (Aasland, 2016; Gagnon, 1985; Nikolaisen & Nikolaisen, 2008). Både når barn får utforske seksualiteten sin, og blir hindret i det, lærer de noe om seksualitet og konstruerer mentale representasjoner av kropp og seksualitet (Schuhrke, 2000). Gjennom sosialiseringsprosessen tilegner barn og ungdom seg kunnskap om hvor, når og med hvem de kan uttrykke den biologisk funderte seksualiteten sin (Gagnon & Simon, 2005). Videre argumenterer Driemeyer et al. (2017) for at menn lærer å knytte nytelse og orgasme til sine genitalier gjennom fokuset på den første sædutløsningen. Tilsvarende lærer kvinner å knytte smerte til sine genitalier gjennom fokuset på assosiasjonen mellom kvinnelighet og menstruasjon.

Oppsummert fant vi i denne studien at kjønn er viktig for onani og orgasme. Det kan være både biologiske og sosiokulturelle årsaker til dette. Vi fant imidlertid også støtte for at noe av effekten kjønn hadde på onani var indirekte via genitalt kroppsbilde for heterofile

menn og kvinner i det selvselekterte utvalget. Menn både onanerer mer og er mer positive til egne genitalier, noe som i sin tur korrelerer positivt med onanifrekvens. Kjønn virker dermed både direkte og indirekte på onani. Vi fant imidlertid ikke støtte for dette i det representative utvalget, selv om både utvalgsstørrelse og de estimerte bivariante korrelasjonene i de to utvalgene var relativt like. Det kan være at respondentene i det selvselekterte utvalget er mer sexpositive, blant annet med tanke på at de er rekruttert via et erotisk magasin. I henhold til den konseptuelle modellen tyder altså resultatene på at genitalt kroppsbilde forklarer noe av kjønnsforskjellene i onani og orgasme blant heterofile i det selvselekterte utvalget.

Styrker og svakheter

Rekruttering og utvalg. I tidligere studier har det vært varierende om man har definert seksuell orientering basert på atferd eller identitetsfølelse (Malterud & Anderssen, 2014). Malterud og Anderssen (2014) argumenterer for at man ved å be om selvrapportert seksuell orientering i større grad får tak i den definisjonen som er relevant ved undersøkelse av sammenhenger mellom helse og seksuell orientering. Når det kommer til antall kategorier seksuell orientering har tidligere studier demonstrert nytten av å skille mellom homofile og bifile respondenter, i motsetning til å ha en dikotom oppdeling (Buer, 2010; Wichstrøm & Hegna, 2003). Måten seksuell orientering er målt og kategorisert kan derfor anses som en styrke ved den foreliggende studien. Det er likevel utfordrende å sammenligne funn fra forskjellige studier som undersøker skeive respondenter. Heterofile respondenter undersøkes ofte fra representative utvalg, mens homofile og bifile respondenter ofte rekrutteres via selvselekterte utvalg. Dette gjør det utfordrende å sammenligne funn fra mennesker av ulik seksuell orientering (Malterud & Anderssen, 2014). Videre fører oppdelingen i både kjønn og tre kategorier seksuell orientering til at gruppene i den foreliggende studien ble relativt små, på tross av et relativt stort utvalg i utgangspunktet.

Den smale aldersgruppen som er inkludert i studien gir rom for å presentere funn om seksualvaner som er relevante for unge voksne i Norge i dag.

Generaliserbarhet. Studien undersøkte to utvalg. Det ene var et representativt utvalg på 568 personer. Svarprosenten var på 27,2%, og andelen homofile og bifile respondenter var lav. Årsaker til at man ikke ønsket å delta ble ikke etterspurt. I spørreundersøkelsen ble det lagt vekt på formuleringer som er inkluderende for respondenter uavhengig av seksuell

orientering. Spørreundersøkelsen hadde også fokus på positive sider ved seksualitet, og unngikk eksempelvis temaer som overgrep og risikofaktorer, som kan være potensielt triggende eller oppleves støtende. Det kan likevel være at enkelte respondenter fortsatt synes det er utfordrende å oppgi personlig informasjon rundt temaene den foreliggende studien undersøker. Morris, Waldo, og Rothblum (2001) har argumentert for at skeive respondenter kan være nølende med å oppgi personlig informasjon selv ved anonyme undersøkelser av frykt for stigmatisering. Selv om det er rimelig å anta at holdningene i dagens Norge er mer liberale enn de var for noen tiår siden, viser studier at *“det fortsatt eksisterer tydelig uttrykk for homo-, bi- og transnegativitet i befolkningen i Norge”* (Anderssen et al., 2016, s. 46).

Spørreundersøkelsen ble for øvrig gjennomført i perioden april til juni, da studenter ved universiteter og høyskoler avlegger eksamen. Dette kan bidra til å forklare den lave svarprosenten. Svarprosenten kan også knyttes til at det har vært et fall i svarprosent på spørreskjemaer i Norge de siste tiårene. I 1987 lå den på 63%, mens den siden 1997 har variert mellom 34 og 48 % (Træen & Olsen, 2007; Træen, Stigum, & Eskild, 2002). Basert på dette antar vi at frafallet var tilfeldig, og at resultatene fra utvalg 1 dermed kan generaliseres til unge norske personer mellom 18 og 29 år. Også tidligere studier tyder på at frafallet ved spørreundersøkelser om seksualvaner er tilfeldig (Haavio-Mannila & Kontula, 2003; Kontula & Haavio-Mannila, 1995; Lewin, Fugl-Meyer, Helmius, Lalos, & Månsson, 2000).

Når det gjelder skeive respondenter er det i utgangspunktet vanskelig å trekke ut representative utvalg, blant annet fordi det ikke finnes et kjent register i Norge over personer med en annen seksuell orientering enn heterofil (Malterud & Anderssen, 2014; Ringdal, 2018). De fleste skeive respondentene i den foreliggende studien er dermed hentet fra et selvselektert utvalg på 916 respondenter. Det kan være problematisk å generalisere funnene rundt onanifrekvens, orgasmeopnåelse og kroppsbilde fra dette utvalget, ettersom prosenter og gjennomsnittsverdier er sårbare for utvalgets sammensetning. Respondentene i det selvselekterte utvalget var enten psykologistudenter, Cupido-lesere eller medlemmer av Skeiv Ungdom. Dette er grupper som kan være mer sexpositive, noe som kan ha påvirket resultatene. Sammenhenger mellom variablene kan i større grad generaliseres til den øvrige populasjonen mellom 18 og 31 år, ettersom korrelasjoner og regresjoner ikke lar seg påvirke av utvalgets sammensetning i like stor grad som prosenter og gjennomsnittsverdier. Resultatene fra utvalg 2 antas dermed å kunne gi indikasjoner på sammenhenger mellom de undersøkte variablene blant unge voksne.

Måleinstrumenter. I den foreliggende studien ble data samlet inn ved hjelp av spørreskjema. Ved bruk av spørreskjemaer kan en utfordring være seleksjonsbias. Ofte er respondenter med visse personlighetstrekk overrepresentert, slik at utvalget kan bli skjevt (Ringdal, 2018). Det bør også påpekes at lengden på spørreskjemaet kan påvirke antallet og typen respondenter som velger å fullføre.

Enkelte av spørsmålene i spørreskjemaet hadde noe uklare svarkategorier. Et eksempel er spørsmålet om hvor ofte man får orgasme ved onani. Det kan ha vært vanskelig for respondentene å skille på for eksempel kategoriene “svært ofte” og “ganske ofte”, noe som kan ha ført til at respondenter som får orgasme like hyppig har havnet i forskjellige kategorier. En annen utfordring ved å måle onanifrekvens og orgasmeoppnåelse ved hjelp av selvrappoterer kan følge av tabuet rundt temaene (Kaestle & Allen, 2011). Det kan være at enkelte respondenter er tilbøyelige til å pynte på sannheten i retning av det de selv anser som sosialt akseptert atferd. Dette kan for eksempel innebære at kvinner oppgir en lavere onanifrekvens enn det som er reelt. Ettersom designet baserer seg på selvrappoterer er det heller ikke mulig å validere oppgitt informasjon.

Genitalt kroppsbilde ble målt med ett spørsmål; “*Jeg liker utseendet på kjønnsorganene mine*”. Det er en svakhet ved målingen at det ikke ble inkludert en validert skala, eller flere spørsmål for å måle genitalt kroppsbilde. På den andre siden er det en styrke ved studien at generelt kroppsbilde er målt med syv spørsmål med god reliabilitet fra subskalaen “*appearance evaluation*” hentet fra “*multidimensional body-self relation questionnaire*” (Brown et al., 1990).

Design. Studien benyttet seg av et tverrsnittsdesign, noe som innebærer at det ikke var mulig å trekke konklusjoner om årsakssammenhenger (Ringdal, 2018). For eksempel kan vi ikke vite om et bedre genitalt kroppsbilde førte til at man onanerte oftere, eller om høyere onanifrekvens ga et bedre forhold til egne genitalier. Videre er det i undersøkelsene av hvilke variabler som påvirker onanifrekvens og orgasmeoppnåelse kun inkludert tre variabler. Tidligere studier har funnet at onani korrelerer med sosial status, utdanning, pornografibruk og religiøsitet (Baćak & Štulhofer, 2011; Gerressu et al., 2008). Inkludering av flere variabler i den foreliggende studien kunne bidratt til økt kunnskap som kunne vært nyttig for videre forebyggende arbeid. Eksempler på slike variabler er parforholdstatus, pornografibruk, mental helse, utdanning, sosial status, etnisitet og religiøs tilhørighet.

Implikasjoner

Funnene fra den foreliggende studien indikerer at det kan være nyttig å fokusere på både generelt og genitalt kroppsbilde i arbeid med seksuell helse. Forebyggende arbeid med formål å bedre befolkningens kroppsbilde kan virke positivt inn på onanivaner, som igjen ser ut til å bidra til bedre seksuell helse (Coleman, 2003; Hogarth & Ingham, 2009; Hurlbert & Whittaker, 1991; Watson & McKee, 2013). I tillegg til dette kan det være nyttig å gi helsepersonell opplæring i hvordan man kan snakke med klienter om seksualitet. For eksempel er det per i dag få psykologer som føler at de har nok kunnskap til å gjøre dette (Træen & Schaller, 2013). Resultatene tyder på at slikt arbeid vil være nyttig uavhengig av kjønn og seksuell orientering.

Etttersom resultatene ved den foreliggende studien og tidligere forskning tyder på at kroppsbilde og seksualitet korrelerer (Berman & Windecker, 2008; Herbenick et al., 2011; Kvaalem et al., 2018; Kvaalem et al., 2011; La Rocque & Cioe, 2011; Sanchez & Kiefer, 2007; Swami et al., 2017; Træen et al., 2016; Woertman & van den Brink, 2012) kan det være hensiktsmessig å gi foreldre opplæring i hvordan de kan håndtere barns utforskning av egen seksualitet. Slik kan barn fra tidlig alder støttes i utviklingen av et positivt forhold til egen kropp og seksualitet. Dette kan innebære å lære barn navn på genitalier, på lik linje med resten av kroppen, for å gjennom dette kommunisere aksept i forhold til kropp og seksualitet (Aasland, 2016).

Det kan i videre forskning være interessant å undersøke den kausale retningen for sammenhengen mellom genitalt kroppsbilde og onani i longitudinelle studier. Erfaring med at egne genitalier kan bringe nytelse gjennom onani kan tenkes å gi et bedre genitalt kroppsbilde. Det er også mulig at et godt genitalt kroppsbilde kan føre til at man oftere ønsker å stimulere seg selv seksuelt. I tillegg kan man med et longitudinelt design kartlegge stabilitet og endring i variablene og sammenhengene mellom dem. Kvalitative studier kan være nyttige for å danne hypoteser om årsakssammenhenger.

Studier har vist at seksualiteten endrer seg gjennom livet (Træen, Hald, et al., 2017). Videre tyder studier på at innenfor en seksuell kontekst er eldre kvinner mindre sårbare for kroppsrelatert misnøye sammenlignet med yngre kvinner (Træen, Carvalheira, et al., 2017). Derfor kunne det vært interessant å undersøke om betydningen av generelt og genitalt kroppsbilde på onani og orgasme endrer seg med alderen.

Coleman (2003) påpeker at forskjellene i seksuell adferd mellom menn og kvinner er større i enkelte kulturer, og det kunne vært interessant å undersøke dette med tanke på kroppsbilde, onani og orgasme. Det er også mulig at inkludering av flere variabler som for eksempel etnisitet, religiøsitet, utdanning, parforholdstatus og mental helse ville økt modellens andel forklart varians.

Tidligere forskning har demonstrert nytteverdien av å dele opp respondenters seksuelle orientering i mer enn to kategorier (Buer, 2010; Wichstrøm & Hegna, 2003). I tråd med dette ble det i denne studien funnet forskjeller mellom bifile og homofile respondenter. Vi anser det derfor som en fordel om videre forskning også undersøker bifile og homofile som separate grupper.

Konklusjon

Hovedfunnet i studien var at kjønn, uavhengig av seksuell orientering, hadde en selvstendig og vedvarende effekt på onani og orgasme. Studien er så vidt vi vet en av få studier som har undersøkt orgasmeoppgåelse ved onani. Resultatene viste at menn rapporterte hyppigere onani og onani til orgasme. Menn hadde også et mer positivt generelt og genitalt kroppsbilde enn kvinner. Det å ha et positivt syn på egen kropp og genitalier korrelerte positivt med onani og orgasme hos menn og kvinner. Videre indikerte resultatene at synet på egne genitalier var viktigere for onani og orgasme enn synet på egen kropp for øvrig. Kroppsbilde som helhet korrelerte sterkere med genitalt enn generelt kroppsbilde. Basert på den konseptuelle modellen hadde vi forventet å finne at kjønn hadde en direkte effekt på onani/orgasme, samt en indirekte effekt gjennom generelt/genitalt kroppsbilde. Denne antakelsen ble kun innfridd for onani via genitalt kroppsbilde blant heterofile i det selvselekterte utvalget.

Variablene kroppsbilde og onani/orgasme korrelerte positivt, men vi vet ikke på nåværende tidspunkt noe om den kausale retningen. Inntil videre vil det derfor være viktig å kartlegge både kroppsbilde og onanivaner i forebyggende og behandlende arbeid med seksuell helse. Dette kan innebære å gi opplæring om seksualitet og kroppsbilde til helsepersonell, samt oppfordre foreldre til å kommunisere aksept overfor de samme temaene til barn.

Litteraturliste

- Aasland, M. W. (2016). *Barna og seksualiteten*. Latvia: Cappelen Damm Akademisk.
- Ackard, D. M., Kearney-Cooke, A., & Peterson, C. B. (2000). Effect of body image and self-image on women's sexual behaviors. 422-429. doi: 10.1002/1098-108X(200012)28:4<422::AID-EAT10>3.0.CO2-1
- Alexander, M. G., & Fisher, T. D. (2003). Truth and consequences: Using the bogus pipeline to examine sex differences in self-reported sexuality. *The Journal of Sex Research*, 40(1), 27-35. doi: 10.1080/00224490309552164
- Almås, E., & Grünfeld, B. (2018). Orgasme. Retrieved 15. februar 2019, from <https://sml.snl.no/orgasme>
- Anderssen, N., Buer, L., Olaniyan, O. S., & Malterud, K. (2016). Kartlegging av levekår blant lesbiske, homofile, bifile og transpersoner. Et indikatorsett for ti års oppfølging: Bergen: Universitetet i Bergen.
- Bačak, V., & Štulhofer, A. (2011). Masturbation Among Sexually Active Young Women in Croatia: Associations with Religiosity and Pornography Use. *International Journal of Sexual Health*, 23(4), 248-257. doi: 10.1080/19317611.2011.611220
- Bailey, J. M., Gaulin, S., Agyei, Y., & Gladue, B. A. (1994). Effects of Gender and Sexual Orientation on Evolutionarily Relevant Aspects of Human Mating Psychology. *Journal of Personality and Social Psychology*, 66(6), 1081-1093. doi: 10.1037//0022-3514.66.6.1081
- Banfield, S. S., & McCabe, M. (2002). An evaluation of the construct of body image. 37(146), 373-393.
- Barker, E. T., & Galambos, N. L. (2003). Body dissatisfaction of adolescent girls and boys: Risk and resource factors. 23(2), 141-165. doi: 10.1177/0272431603023002002
- Basson, R. (2003). Biopsychosocial models of women's sexual response: applications to management of 'desire disorders'. *Sexual and Relationship Therapy*, 18(1), 107-115. doi: 10.1080/1468199031000061308
- Baumeister, R. F., Catanese, K. R., & Vohs, K. D. (2001). Is There a Gender Difference in Strength of Sex Drive? Theoretical Views, Conceptual Distinctions, and a Review of Relevant Evidence. *Personality and Social Psychology Review*, 5(3), 242-273. doi: 10.1207/S15327957PSPR0503_5
- Beren, S. E., Hayden, H. A., Wilfley, D. E., & Grilo, C. M. (1996). The influence of sexual orientation on body dissatisfaction in adult men and women. 20(2), 135-141. doi: 10.1002/(SICI)1098-108X(199609)20:2<135::AID-EAT3>3.0.CO;2-H
- Berman, L. A., Berman, J., Miles, M., Pollets, D., & Powell, J. A. (2003). Genital self-image as a component of sexual health: Relationship between genital self-image, female sexual function, and quality of life measures. 29(sup1), 11-21. doi: 10.1080/713847124
- Berman, L. A., & Windecker, M. A. (2008). The relationship between women's genital self-image and female sexual function: A national survey. 5(4), 199-207. doi: 10.1080/00224499.2012.684250
- Bohan, J. S. (1996). *Psychology and Sexual Orientation*. New York, USA
London, England: Routledge.
- Botta, R. A. (2003). For Your Health? The Relationship Between Magazine Reading and Adolescents' Body Image and Eating Disturbances. 48(9), 389-399. doi: 10.1023/a:1023570326812
- Bowman, C. P. (2014). Women's Masturbation. 363-378. doi: 10.1177/0361684313514855
- Braun, V. (2005). In search of (better) sexual pleasure: female genital 'cosmetic' surgery. 8(4), 407-424. doi: 10.1177/1363460705056625

- Brown, T. A., Cash, T. F., & Mikulka, P. J. (1990). Attitudinal body-image assessment: Factor analysis of the Body-Self Relations Questionnaire. *55*(1-2), 135-144. doi: 10.1080/00223891.1990.9674053
- Buer, L. (2010). *Kroppsbilde og seksuell orientering hos kvinner*. (Master of Philosophy in Psychology, Psykologisk institutt), Universitetet i Oslo, Oslo.
- Calogero, R. M., & Thompson, J. K. (2010). Gender and body image *Handbook of gender research in psychology* (pp. 153-184): Springer.
- Carvalho, J., & Nobre, P. (2010). Predictors of Women's Sexual Desire: The Role of Psychopathology, Cognitive-Emotional Determinants, Relationship Dimensions, and Medical Factors. *7*(2pt2), 928-937. doi: 10.1111/j.1743-6109.2009.01568.x
- Cash, T. F. (2012). Cognitive-behavioral perspectives on body image *Encyclopedia of body image and human appearance* (pp. 334-342): Elsevier.
- Cash, T. F., Maikkula, C. L., & Yamamiya, Y. (2004). "Baring the body in the bedroom": body image, sexual self-schemas, and sexual functioning among college women and men. *Electronic Journal of Human Sexuality, 7*.
- Cash, T. F., Morrow, J. A., Hrabosky, J. I., & Perry, A. A. (2004). How has body image changed? A cross-sectional investigation of college women and men from 1983 to 2001. *72*(6), 1081. doi: 10.1037/0022-006X.72.6.1081
- Cash, T. F., & Pruzinsky, T. (2002). Understanding Body Images. In T. F. Cash & T. Pruzinsky (Eds.), *Body Image* (pp. 3-12). New York, USA: The Guilford Press.
- Cho, A., & Lee, J.-H. (2013). Body dissatisfaction levels and gender differences in attentional biases toward idealized bodies. *10*(1), 95-102. doi: 10.1016/j.bodyim.2012.09.005
- Coleman, E. (2003). Masturbation as a Means of Achieving Sexual Health. 5-16. doi: 10.1300/J056v14n02_02
- Cranney, S. (2015). Internet Pornography use and Sexual Body Image in a Dutch Sample. *International Journal of Sexual Health, 27*(3), 316-323. doi: 10.1080/19317611.2014.999967
- Daniel, S., & Bridges, S. K. (2010). The drive for muscularity in men: Media influences and objectification theory. *7*(1), 32-38. doi: 10.1016/j.bodyim.2009.08.003
- Davison, T. E., & McCabe, M. P. (2005). Relationships between men's and women's body image and their psychological, social, and sexual functioning. *Sex Roles, 52*(7-8), 463-475. doi: 10.1007/s11199-005-3712-z
- Demarest, J., & Allen, R. (2000). Body image: Gender, ethnic, and age differences. *140*(4), 465-472. doi: 10.1080/00224540009600485
- Diedrichs, P. C., & Lee, C. (2010). GI Joe or Average Joe? The impact of average-size and muscular male fashion models on men's and women's body image and advertisement effectiveness. *7*(3), 218-226. doi: 10.1016/j.bodyim.2010.03.004
- Dohnt, H. K., & Tiggemann, M. (2006). Body image concerns in young girls: The role of peers and media prior to adolescence. *35*(2), 135. doi: 10.1007/s10964-005-9020-7
- Driemeyer, W., Janssen, E., Wiltfang, J., & Elmerstig, E. (2017). Masturbation experiences of Swedish senior high school students: Gender differences and similarities. *54*(4-5), 631-641. doi: 10.1080/00224499.2016.1167814
- Due, J. (2008). Sexual Anatomy and Physiology. On Fertilization, Embryology and Sexual Differentiation. In B. Træen & B. Lewin (Eds.), *Sexology in Context* (pp. 37-51). Oslo, Norway: Universitetsforlaget.
- Fardouly, J., & Vartanian, L. R. (2016). Social media and body image concerns: Current research and future directions. *9*, 1-5. doi: 10.1016/j.copsyc.2015.09.005
- Festinger, L. (1954). A theory of social comparison processes. *7*(2), 117-140. doi: 10.1177/001872675400700202

- Filiault, S. M. (2007). Measuring up in the bedroom: Muscle, thinness, and men's sex lives. *6*(2). doi: 10.3149/jmh.0602.127
- Franzoi, S. L., Kessenich, J. J., & Sugrue, P. A. (1989). Gender differences in the experience of body awareness: An experiential sampling study. *21*(7), 499-515. doi: 10.1007/bf00289100
- Frederick, D. A., & Essayli, J. H. (2016). Male body image: The roles of sexual orientation and body mass index across five national US Studies. *17*(4), 336. doi: 10.1037/men0000031
- Fredrickson, B. L., & Roberts, T. A. (1997). Objectification theory: Toward understanding women's lived experiences and mental health risks. *21*(2), 173-206. doi: 10.1111/j.1471-6402.1997.tb00108.x
- Frith, H., & Gleeson, K. (2004). Clothing and embodiment: Men managing body image and appearance. *5*(1), 40. doi: 10.1037/1524-9220.5.1.40
- Gagnon, J. H. (1985). Attitudes and responses of parents to pre-adolescent masturbation. *14*(5), 451-466. doi: 10.1007/bf01542005
- Gagnon, J. H., & Simon, W. (2005). *Sexual Conduct: The Social Sources of Human Sexuality* (Second edition ed.). New Brunswick (USA)/London (UK): Aldine Transaction.
- Gaither, T. W., Allen, I. E., Osterberg, E. C., Alwal, A., Harris, C. R., & Breyer, B. N. (2017). Characterization of genital dissatisfaction in a national sample of US men. *46*(7), 2123-2130. doi: 10.1007/s10508-016-0853-9
- Gerressu, M., Mercer, C. H., Graham, C. A., Wellings, K., & Johnson, A. M. (2008). Prevalence of Masturbation and Associated Factors in a British National Probability Survey. 266-278. doi: 10.1007/s10508-006-9123-6
- Gettelman, T. E., & Thompson, J. K. (1993). Actual differences and stereotypical perceptions in body image and eating disturbance: A comparison of male and female heterosexual and homosexual samples. *29*(7), 545-562. doi: 10.1007/bf00289327
- Gil-Llario, M. D., Giménez, C., Ballester-Arnal, R., Cárdenas-López, G., & Durán-Baca, X. (2017). Gender, Sexuality, and Relationships in Young Hispanic People. 456-462. doi: 10.1080/0092623X.2016.1207732
- Grogan, S. (2008). *Body Image. Understanding Body Dissatisfaction in Men, Women, and Children*. USA and Canada: Routledge.
- Grogan, S. (2017). *Body Image. Understanding body dissatisfaction in men, women and children* (Vol. 3). New York: Routledge.
- Grogan, S., & Wainwright, N. (1996). Growing up in the culture of slenderness: girls' experiences of body dissatisfaction. *Women's Studies International Forum*, *19*(6), 665-673.
- Grollman, E. A. (2017). Sexual orientation differences in attitudes about sexuality, race, and gender. *61*, 126-141. doi: 10.1016/j.ssresearch.2016.05.002
- Guéguen, N., & Lamy, L. (2012). Men's social status and attractiveness. doi: 10.1024/1421-0185/a000083
- Haavio-Mannila, E., & Kontula, O. (2003). *Sexual trends in the Baltic sea area*. Helsinki: Publication of the Population Research Institute.
- Halliwell, E., & Dittmar, H. (2003). A Qualitative Investigation of Women's and Men's Body Image Concerns and Their Attitudes Toward Aging. *49*(11), 675-684. doi: 10.1023/b:Sers.0000003137.71080.97
- Hargreaves, D. A., & Tiggemann, M. (2004). Idealized media images and adolescent body image: "Comparing" boys and girls. *1*(4), 351-361. doi: 10.1016/j.bodyim.2004.10.002
- Herbenick, D., Schick, V., Reece, M., Sanders, S., Dodge, B., & Fortenberry, J. D. (2011). The Female Genital Self-Image Scale (FGSIS): Results from a nationally

- representative probability sample of women in the United States. 8(1), 158-166. doi: 10.1111/j.1743-6109.2010.02071.x
- Herek, G. M., & Garnets, L. (2007). Sexual orientation and mental health. 3, 353-375. doi: 10.1146/annurev.clinpsy.3.022806.091510
- Herzog, D. B., Newman, K. L., Yeh, C. J., & Warshaw, M. (1992). Body image satisfaction in homosexual and heterosexual women. 11(4), 391-396. doi: 10.1002/1098-108x(199205)11:4<391::Aid-eat2260110413>3.0.Co;2-f
- Hofgaard, T. L. (2010). Diagnosenes definisjonsmakt. Retrieved 1. mars 2019, from <https://psykologtidsskriftet.no/leder/2010/08/diagnosenes-definisjonsmakt>
- Hogarth, H., & Ingham, R. (2009). Masturbation Among Young Women and Associations with Sexual Health: An Exploratory Study. 558-567. doi: 10.1080/00224490902878993
- Hurlbert, D. F., & Whittaker, K. E. (1991). The Role of Masturbation in Marital and Sexual Satisfaction: A Comparative Study of Female Masturbators and Nonmasturbators. 272-282. doi: 10.1080/01614576.1991.11074029
- Johnston, L., McLellan, T., & McKinlay, A. (2014). (Perceived) size really does matter: Male dissatisfaction with penis size. *Psychology of Men & Masculinity*, 15(2), 225-228. doi: 10.1037/a0033264
- Jones, B., & Nurka, C. (2015). Labiaplasty and pornography: a preliminary investigation. *Porn Studies*, 2(1), 62-75. doi: 10.1080/23268743.2014.984940
- Jones, D. C., Vigfusdottir, T. H., & Lee, Y. (2004). Body image and the appearance culture among adolescent girls and boys: An examination of friend conversations, peer criticism, appearance magazines, and the internalization of appearance ideals. 19(3), 323-339. doi: 10.1177/0743558403258847
- Kaestle, C. E., & Allen, K. R. (2011). The Role of Masturbation in Healthy Sexual Development: Perceptions of Young Adults. 983-994. doi: 10.1007/s10508-010-9722-0
- Kaminski, P. L., Chapman, B. P., Haynes, S. D., & Own, L. (2005). Body image, eating behaviors, and attitudes toward exercise among gay and straight men. 6(3), 179-187. doi: 10.1016/j.eatbeh.2004.11.003
- Kinsey, A. C., Pomeroy, W. B., & Martin, C. E. (1948). *Sexual behavior in the human male*. Bloomington, Indiana: W. B. Saunders Company.
- Kinsey, A. C., Pomeroy, W. B., Martin, C. E., & Gebhard, P. H. (1953). *Sexual behavior in the human female*. Bloomington, Indiana: W. B. Saunders Company.
- Kontula, O., & Haavio-Mannila, E. (1995). *Enhancement of sex life in Finland, 1971-1992*. Vermont: Dartmouth Publishing Company.
- Kvalem, I. L., Træen, B., & Iantaffi, A. (2016). Internet pornography use, body ideals, and sexual self-esteem in Norwegian gay and bisexual men. 63(4), 522-540. doi: 10.1080/00918369.2015.1083782
- Kvalem, I. L., Træen, B., Lewin, B., & Štulhofer, A. (2014). Self-perceived effects of Internet pornography use, genital appearance satisfaction, and sexual self-esteem among young Scandinavian adults. 8(4). doi: 10.5817/CP2014-4-4
- Kvalem, I. L., Træen, B., Markovic, A., & von Soest, T. (2018). Body Image Development and Sexual Satisfaction: A Prospective Study From Adolescence to Adulthood. 1-11. doi: 10.1080/00224499.2018.1518400
- Kvalem, I. L., von Soest, T., Træen, B., & Singsaas, K. (2011). Body evaluation and coital onset: A population-based longitudinal study. 8(2), 110-118. doi: 10.1016/j.bodyim.2011.02.001

- Kwan, S., & Trautner, M. N. (2009). Beauty work: Individual and institutional rewards, the reproduction of gender, and questions of agency. *3*(1), 49-71. doi: 10.1111/j.1751-9020.2008.00179.x
- La Rocque, C. L., & Cioe, J. (2011). An evaluation of the relationship between body image and sexual avoidance. *48*(4), 397-408. doi: 10.1080/00224499.2010.499522
- Langfeldt, T. (2013). *Seksualitetens gløder og sorger*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Larsson, I., & Svedin, C.-G. (2002). Sexual Experiences in Childhood: Young Adults' Recollections. *31*(3), 263-273. doi: 10.1023/a:1015252903931
- Laumann, E. O., Gagnon, J. H., Michael, R. T., & Michaels, S. (1994). *The social organization of sexuality: Sexual practices in the United States*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Lever, J., Frederick, D. A., & Peplau, L. A. (2006). Does size matter? Men's and women's views on penis size across the lifespan. *Psychology of Men & Masculinity, 7*(3), 129-143. doi: 10.1037/1524-9220.7.3.129
- Levin, R. J. (2004). An orgasm is... who defines what an orgasm is? *Sexual and Relationship Therapy, 19*(1), 101-107. doi: 10.1080/14681990410001641663
- Levine, M. P., & Murnen, S. K. (2009). "Everybody Knows That Mass Media Are/Are Not [pick one] a Cause of Eating Disorders": A Critical Review of Evidence for a Causal Link Between Media, Negative Body Image, and Disordered Eating in Females. *Journal of Social and Clinical Psychology, 28*(1), 9-42. doi: 10.1521/jscp.2009.28.1.9
- Levine, M. P., & Smolak, L. (2002). Body Image Development in Adolescence. In T. F. Cash & T. Pruzinsky (Eds.), *Body Image. A Handbook of Theory, Research, and Clinical Practice* (pp. 74-82). New York: The Guilford Press.
- Levitan, J., Quinn-Nilas, C., Milhausen, R., & Breuer, R. (2018). The relationship between body image and sexual functioning among gay and bisexual men. 1-26. doi: 10.1080/00918369.2018.1519301
- Lewin, B., Fugl-Meyer, K. S., Helmius, G., Lalos, A., & Månsson, S. A. (2000). *Sex in Sweden. On the Swedish sexual life 1996*. Stockholm: The National Institute of Public Health.
- Liao, L. M., & Creighton, S. M. (2007). Requests for cosmetic genitoplasty: how should healthcare providers respond? , *334*(7603), 1090-1092. doi: 10.1136/bmj.39206.42269.BE
- Lipowska, M., Lipowski, M., Olszewski, H., & Dykalska-Bieck, D. (2016). Gender differences in body-esteem among seniors: Beauty and health considerations. *67*, 160-170. doi: 10.1016/j.archger.2016.08.006
- Loehle, B., McKie, R. M., Levere, D., Bossio, J. A., Humphreys, T. P., & Travers, R. (2017). Predictors of men's genital self-image across sexual orientation and geographic region. *26*(2), 130-141. doi: 10.3138/cjhs.262.a7
- Lordelo, P., Brasil, C., Lerche, J., Gomes, T., & Martins, P. (2017). Relationship between Female Genital Self-Image and Sexual Function: Cross-Sectional Study. *7*(4), 00253. doi: 10.15406/ogij.2017.07.00253
- Lottes, I. L. (1993). Nontraditional gender roles and the sexual experiences of heterosexual college students. 645-669. doi: 10.1007/BF00289210
- Mah, K., & Binik, Y. M. (2001). The nature of human orgasm: a critical review of major trends. *21*(6), 823-856. doi: 10.1016/S0272-7358(00)00069-6
- Malterud, K., & Anderssen, N. (2014). Helse blant lesbiske og bifile kvinner i Norge.
- Martins, Y., Tiggemann, M., & Kirkbride, A. (2007). Those speedos become them: The role of self-objectification in gay and heterosexual men's body image. *33*(5), 634-647. doi: 10.1177/0146167206297403
- Masters, W., & Johnson, V. (1966). *Human sexual response*. Boston: Little, Brown.

- McArdle, K. A., & Hill, M. S. (2009). Understanding body dissatisfaction in gay and heterosexual men: The roles of self-esteem, media, and peer influence. *11*(5), 511-532. doi: 10.1177/1097184X07303728
- McCabe, M. P., & Ricciardelli, L. A. (2005). A prospective study of pressures from parents, peers, and the media on extreme weight change behaviors among adolescent boys and girls. *43*(5), 653-668. doi: doi:10.1016/j.brat.2004.05.004
- McCabe, M. P., Ricciardelli, L. A., & Ridge, D. (2006). "Who thinks I need a perfect body?" Perceptions and internal dialogue among adolescents about their bodies. *55*(5-6), 409-419. doi: 10.1007/s11199-006-9093-0
- McCreary, D. R., & Sadava, S. W. (2001). Gender differences in relationships among perceived attractiveness, life satisfaction, and health in adults as a function of body mass index and perceived weight. *2*(2), 108. doi: 10.1037//1524-9220.2.2.108
- Meyer, I. (2013). Prejudice, Social Stress, and Mental Health in Lesbian, Gay, and Bisexual Populations: Conceptual Issues and Research Evidence. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity, 1*(5), 3-26. doi: 10.1037/2329-0382.1.S.3
- Moran, C., & Lee, C. (2014). What's normal? Influencing women's perceptions of normal genitalia: an experiment involving exposure to modified and nonmodified images. *121*(6), 761-766. doi: 10.1111/1471-0528.12578
- Moran, C., & Lee, C. (2018). 'Everyone wants a vagina that looks less like a vagina': Australian women's views on dissatisfaction with genital appearance. *23*(2), 229-239. doi: 10.1177/1359105316637588
- Morris, J. F., Waldo, C. R., & Rothblum, E. (2001). A model of predictors and outcomes of outness among lesbian and bisexual women. *71*(1), 61-71. doi: 10.1037/0002-9432.71.1.61
- Morrison, M. A., Morrison, T. G., & Sager, C.-L. (2004). Does body satisfaction differ between gay men and lesbian women and heterosexual men and women?: A meta-analytic review. *Body Image, 1*(2), 127-138. doi: 10.1016/j.bodyim.2004.01.002
- Morrison, T. G., Bearden, A., Ellis, S. R., & Harriman, R. (2005). Correlates of Genital Perceptions among Canadian Post-Secondary Students. *Electronic Journal of Human Sexuality, 8*.
- Morrison, T. G., Morrison, M. A., & Bradley, B. A. (2007). Correlates of Gay Men's Self-Reported Exposure to Pornography. *International Journal of Sexual Health, 19*(2), 33-43. doi: 10.1300/J514v19n02_03
- Morry, M. M., & Staska, S. L. (2001). Magazine exposure: Internalization, self-objectification, eating attitudes, and body satisfaction in male and female university students. *Canadian Journal of Behavioural Science / Revue canadienne des sciences du comportement, 33*(4), 269-279. doi: 10.1037/h0087148
- Morse, S., & Gergen, K. J. (1970). Social comparison, self-consistency, and the concept of self. *16*(1), 148. doi: 10.1037/h0029862
- Mossige, S., & Stefansen, K. (2016). *Vold og overgrep mot barn og unge*. Oslo: Velferdsforskningsinstituttet.
- Murnen, S. K., & Smolak, L. (2000). The Experience of Sexual Harassment Among Grade-School Students: Early Socialization of Female Subordination? , *43*(1), 1-17. doi: 10.1023/a:1007007727370
- Murnen, S. K., Smolak, L., Mills, J. A., & Good, L. (2003). Thin, Sexy Women and Strong, Muscular Men: Grade-School Children's Responses to Objectified Images of Women and Men. *49*(9), 427-437. doi: 10.1023/a:1025868320206
- Muth, J. L., & Cash, T. F. (1997). Body-Image Attitudes: What Difference Does Gender Make? *1*. *27*(16), 1438-1452. doi: 10.1111/j.1559-1816.1997.tb01607.x

- Nikolaisen, J., & Nikolaisen, K. D. (2008). Sexuality in Childhood. In B. Træen & B. Lewin (Eds.), *Sexology in context* (pp. 55-67). Oslo, Norway: Universitetsforlaget.
- Oliver, M. B., & Hyde, J. S. (1993). Gender differences in sexuality: A meta-analysis. 29-51. doi: 10.1037/0033-2909.114.1.29
- Pallant, J. (2013). *SPSS survival manual: A step by step guide to data analysis using IBM SPSS* (Vol. 5). Maidenhead: McGraw-Hill.
- Peplau, L. A. (2003). Human sexuality: How do men and women differ? , *12*(2), 37-40. doi: 10.1111/1467-8721.01221
- Peplau, L. A., Frederick, D. A., Yee, C., Maisel, N., Lever, J., & Ghavami, N. (2009). Body image satisfaction in heterosexual, gay, and lesbian adults. *38*(5), 713-725. doi: 10.1007/s10508-008-9378-1
- Petersen, J. L., & Hyde, J. S. (2010). A meta-analytic review of research on gender differences in sexuality, 1993–2007. *Psychological Bulletin*, *136*(1), 21-38. doi: 10.1037/a0017504
- Petersen, J. L., & Hyde, J. S. (2011). Gender Differences in Sexual Attitudes and Behaviors: A Review of Meta-Analytic Results and Large Datasets. 149-165. doi: 10.1080/00224499.2011.551851
- Phares, V., Steinberg, A. R., & Thompson, J. K. (2004). Gender Differences in Peer and Parental Influences: Body Image Disturbance, Self-Worth, and Psychological Functioning in Preadolescent Children. *33*(5), 421-429. doi: 10.1023/b:Joyo.0000037634.18749.20
- Pinkerton, S. D., Bogart, L. M., Cecil, H., & Abramson, P. R. (2003). Factors Associated with Masturbation in a Collegiate Sample. *Journal of Psychology & Human Sexuality*, *14*(2-3), 103-121. doi: 10.1300/J056v14n02_07
- Polimeni, A.-M., Austin, S. B., & Kavanagh, A. M. (2009). Sexual Orientation and Weight, Body Image, and Weight Control Practices among Young Australian Women. *18*(3), 355-362. doi: 10.1089/jwh.2007.0765
- Pope Jr, H. G., Olivardia, R., Borowiecki III, J. J., & Cohane, G. H. (2001). The growing commercial value of the male body: A longitudinal survey of advertising in women's magazines. *70*(4), 189-192. doi: 10.1159/000056252
- Quinn-Nilas, C., Benson, L., Milhausen, R. R., Buchholz, A. C., & Goncalves, M. (2016). The Relationship Between Body Image and Domains of Sexual Functioning Among Heterosexual, Emerging Adult Women. e182-e189. doi: 10.1016/j.esxm.2016.02.004
- Regan, P. C., Levin, L., Sprecher, S., Christopher, F. S., & Gate, R. (2000). Partner preferences: What characteristics do men and women desire in their short-term sexual and long-term romantic partners? , *12*(3), 1-21. doi: 10.1300/J056v12n03_01
- Reinholtz, R. K., & Muehlenhard, C. L. (1995). Genital perceptions and sexual activity in a college population. *32*(2), 155-165. doi: 10.1080/00224499509551785
- Ringdal, K. (2018). *Enhet og mangfold - samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode* (Vol. 4). Bergen: Fagbokforlaget.
- Rupp, H. A., & Wallen, K. (2008). Sex differences in response to visual sexual stimuli: A review. *37*(2), 206-218. doi: 10.1007/s10508-010-9673-5
- Sanchez, D. T., & Kiefer, A. K. (2007). Body concerns in and out of the bedroom: Implications for sexual pleasure and problems. *36*(6), 808-820. doi: 10.1007/s10508-007-9205-0
- Satinsky, S., Reece, M., Dennis, B., Sanders, S., & Bardzell, S. (2012). An assessment of body appreciation and its relationship to sexual function in women. *9*(1), 137-144. doi: 10.1016/j.bodyim.2011.09.007
- Savin-Williams, R. C. (2006). Who's gay? Does it matter? , *15*(1), 40-44. doi: 10.1111/j.0963-7214.2006.00403.x

- Schick, V. R., Calabrese, S. K., Rima, B. N., & Zucker, A. N. (2010). Genital appearance dissatisfaction: Implications for women's genital image self-consciousness, sexual esteem, sexual satisfaction, and sexual risk. *34*(3), 394-404. doi: 10.1111/j.1471-6402.2010.01584.x
- Schilder, P. (1950). *The Image and Appearance of the Human Body*. New York, USA: International Universities Press.
- Schuhrke, B. (2000). Young children's curiosity about other people's genitals. *12*(1-2), 27-48. doi: 10.1300/J056v12n01_03
- Shulman, J. L., & Horne, S. G. (2003). The Use of Self-Pleasure: Masturbation and Body Image Among African American and European American Women. 262-269. doi: 10.1111/1471-6402.00106
- Siever, M. D. (1994). Sexual orientation and gender as factors in socioculturally acquired vulnerability to body dissatisfaction and eating disorders. *62*(2), 252. doi: 10.1037/0022-006X.62.2.252
- Skeiv Ungdom. (u.å.). Skeiv fra A til Å. Retrieved 4. mars 2019, from <https://skeivungdom.no/skeiv-a-a/>
- Smith, N. K., Butler, S., Wagner, B., Collazo, E., Caltabiano, L., & Herbenick, D. (2017). Genital self-image and considerations of elective genital surgery. *43*(2), 169-184. doi: 10.1080/0092623X.2016.1141820
- Smolak, L. (2002). Body Image Development in Children. In T. F. Cash & T. Pruzinsky (Eds.), *Body Image. A Handbook of Theory, Research, and Clinical Practice* (pp. 65-73). New York: The Guilford Press.
- Steer, A., & Tiggemann, M. (2008). The role of self-objectification in women's sexual functioning. *27*(3), 205-225. doi: 10.1521/jscp.2008.27.3.205
- Strandbu, Å., & Kvalem, I. L. (2014). Body Talk and Body Ideals Among Adolescent Boys and Girls: A Mixed-Gender Focus Group Study. *46*(5), 623-641. doi: 10.1177/0044118x12445177
- Street, A. E., Gradus, J. L., Stafford, J., & Kelly, K. (2007). Gender differences in experiences of sexual harassment: data from a male-dominated environment. *75*(3), 464. doi: 10.1037/0022-006X.75.3.464
- Strelan, P., & Hargreaves, D. (2005). Reasons for exercise and body esteem: Men's responses to self-objectification. *53*(7-8), 495-503. doi: 10.1007/s11199-005-7137-5
- Striegel-Moore, R. H., Tucker, N., & Hsu, J. (1990). Body image dissatisfaction and disordered eating in lesbian college students. *9*(5), 493-500. doi: 10.1002/1098-108x(199009)9:5<493::Aid-eat2260090504>3.0.Co;2-c
- Swami, V., Weis, L., Barron, D., & Furnham, A. (2017). Associations between positive body image, sexual liberalism, and unconventional sexual practices in US adults. *46*(8), 2485-2494. doi: 10.1007/s10508-016-0924-y
- Sørensen, D., & Lewin, B. (2008). Sexual Desire, Masturbation, Sexual Arousal, Orgasm and Cultural Context. In B. Træen & B. Lewin (Eds.), *Sexology in Context* (pp. 133-151). Oslo Universitetsforlaget.
- Tiggemann, M. (2004). Body image across the adult life span: Stability and change. *1*(1), 29-41. doi: 10.1016/S1740-1445(03)00002-0
- Tiggemann, M., & Lynch, J. E. (2001). Body image across the life span in adult women: The role of self-objectification. *37*(2), 243. doi: 10.1037//0012-1649.37.2.243
- Tiggemann, M., Martins, Y., & Churchett, L. (2008). Beyond muscles: Unexplored parts of men's body image. *13*(8), 1163-1172. doi: 10.1177/1359105308095971
- Tiggemann, M., Martins, Y., & Kirkbride, A. (2007). Oh to be lean and muscular: body image ideals in gay and heterosexual men. *8*(1), 15. doi: 10.1037/1524-9220.8.1.15

- Tiggemann, M., & Pickering, A. S. (1996). Role of television in adolescent women's body dissatisfaction and drive for thinness. *20*(2), 199-203. doi: 10.1002/(SICI)1098-108X(199609)20:2<199::AID-EAT11>3.0.CO;2-Z
- Tiggemann, M., & Williams, E. (2012). The role of self-objectification in disordered eating, depressed mood, and sexual functioning among women: A comprehensive test of objectification theory. *36*(1), 66-75. doi: 10.1177/0361684311420250
- Træen, B. (2008). Sexuality from Adolescent to Adult. In B. Træen & B. Lewin (Eds.), *Sexology in Context* (pp. 69-83). Oslo: Universitetsforlaget.
- Træen, B., Carvalheira, A., Kvalem, I. L., Štulhofer, A., Janssen, E., Graham, C. A., . . . Enzlin, P. (2017). Sexuality in older adults (65+)—An overview of the recent literature, part 2: Body image and sexual satisfaction. *29*(1), 11-21. doi: 10.1080/19317611.2016.1227012
- Træen, B., Hald, G. M., Graham, C. A., Enzlin, P., Janssen, E., Kvalem, I. L., . . . Štulhofer, A. (2017). Sexuality in older adults (65+)—An overview of the literature, part 1: Sexual function and its difficulties. *29*(1), 1-10. doi: 10.1080/19317611.2016.1224286
- Træen, B., Kvalem, I. L., & Lewin, B. (2008). Masturbasjon, selvbilde og følelser for sex i et longitudinelt utvalg norske ungdommer. *674*.
- Træen, B., Markovic, A., & Kvalem, I. L. (2016). Sexual satisfaction and body image: A cross-sectional study among Norwegian young adults. *31*(2), 123-137. doi: 10.1080/14681994.2015.1131815
- Træen, B., & Olsen, S. (2007). Sexual dysfunction and sexual well-being in people with heart disease. *Sexual and Relationship Therapy, 22*(2), 193-208. doi: 10.1080/14681990600637648
- Træen, B., & Schaller, S. (2013). Talking to patients about sexual issues: Experiences of Norwegian psychologists. *28*(3), 281-291. doi: 10.1080/14681994.2013.768338
- Træen, B., Stigum, H., & Eskild, A. (2002). Contraception and STD protection among urban Norwegians. *Culture, Health & Sexuality, 4*(1), 85-102. doi: 10.1080/136910502753389396
- van den Brink, F., Smeets, M. A., Hessen, D. J., Talens, J. G., & Woertman, L. (2013). Body satisfaction and sexual health in Dutch female university students. *50*(8), 786-794. doi: 10.1080/00224499.2012.684250
- van den Brink, F., Vollmann, M., Smeets, M. A., Hessen, D. J., & Woertman, L. (2018). Relationships between body image, sexual satisfaction, and relationship quality in romantic couples. doi: 10.1037/fam0000407
- Veale, D., Eshkevari, E., Read, J., Miles, S., Troglia, A., Phillips, R., . . . Muir, G. (2014). Beliefs about penis size: Validation of a scale for men ashamed about their penis size. *11*(1), 84-92. doi: 10.1111/jsm.12294
- Vedvik, S. (2012). *Kroppsbilde hos ungdom. En longitudinell studie av kulturelle, sosiale og individuelle faktorerens betydning*. (Masteroppgave i helse- og sosialpsykologi. Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo). Retrieved from https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/18204/Master_Vedvik.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- von Soest, T., Kvalem, I. L., Skolleborg, K. C., & Roald, H. E. (2006). Psychosocial factors predicting the motivation to undergo cosmetic surgery. *117*(1), 51-62. doi: 10.1097/01.prs.0000194902.89912.f1
- von Soest, T., Wichstrøm, L., & Kvalem, I. L. (2016). The development of global and domain-specific self-esteem from age 13 to 31. *Journal of Personality and Social Psychology, 110*(4), 592-608. doi: 10.1037/pspp0000060

- Wade, L. D., Kremer, E. C., & Brown, J. (2005). The Incidental Orgasm: The Presence of Clitoral Knowledge and the Absence of Orgasm for Women. 117-138. doi: 10.1300/J013v42n01_07
- Watson, A.-F., & McKee, A. (2013). Masturbation and the Media. 449-475. doi: 10.1007/s12119-013-9186-1
- Wichstrøm, L., & Hegna, K. (2003). Sexual orientation and suicide attempt: a longitudinal study of the general Norwegian adolescent population. *112*(1), 144. doi: 10.1037/0021-843X.112.1.144
- Wiederman, M. W. (2000). Women's body image self-consciousness during physical intimacy with a partner. *37*(1), 60-68. doi: 10.1080/00224490009552021
- Wiederman, M. W., & Pryor, T. (1997). Body dissatisfaction and sexuality among women with bulimia nervosa. *21*(4), 361-365. doi: 10.1002/(SICI)1098-108X(1997)21:4<361::AID-EAT9>3.0.CO;2-M
- Wilcox, S. (1997). Age and gender in relation to body attitudes: Is there a double standard of aging? , *21*(4), 549-565. doi: 10.1111/j.1471-6402.1997.tb00130.x
- Williamson, S., & Delin, C. (2001). Young children's figural selections: Accuracy of reporting and body size dissatisfaction. *29*(1), 80-84. doi: 10.1002/1098-108X(200101)29:1<80::AID-EAT13>3.0.CO;2-O
- Woertman, L., & van den Brink, F. (2012). Body image and female sexual functioning and behavior: a review. *49*(2-3), 184-211. doi: 10.1080/00224499.2012.658586
- Wylie, K. R., & Eardley, I. (2007). Penile size and the 'small penis syndrome'. *99*(6), 1449-1455. doi: 10.1111/j.1464-410X.2007.06806.x
- Yamamiya, Y., Cash, T. F., & Thompson, J. K. (2006). Sexual experiences among college women: The differential effects of general versus contextual body images on sexuality. *55*(5-6), 421-427. doi: 10.1007/s11199-006-9096-x
- Öberg, K., & Fugl-Meyer, K. S. (2008). Sexual Dysfunctions in Women and Men. In B. Træen & B. Lewin (Eds.), *Sexology in Context* (pp. 263-287). Oslo, Norway: Universitetsforlaget.
- Ålgars, M., Santtila, P., Jern, P., Johansson, A., Westerlund, M., & Sandnabba, N. K. (2011). Sexual Body Image and Its Correlates: A Population-Based Study of Finnish Women and Men. *International Journal of Sexual Health*, *23*(1), 26-34. doi: 10.1080/19317611.2010.509692